

Centrala Electrică cu Termoficare CET-Nord SA,
3121, Moldova, mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, 168
Tel +(373-231) 5-33-59

APROBAT

Proces-verbal al ședinței
Consiliului Societății

nr. 13 din 02 decembrie 2022

**RAPORT DE ACTIVITATE
al Organului Executiv
pentru 9 luni anul 2022**

Elaborat:

Director General al întreprinderii
 Marian BRÎNZA

25 noiembrie 2022

Bălți, 2022

I. INDICATORI TEHNICO-ECONOMICI AI ACTIVITĂȚII DE BAZĂ	3
II. INDICATORI ECONOMICO-FINANCIARI.....	7
2.1. Structura și dinamica veniturilor	7
2.2. Consumuri și cheltuieli	8
2.3. Indicatori economico-financiari pentru nouă luni ale anului 2022.....	13
III. ASPECTE COMERCIALE / DATORII ȘI CREANȚE.....	19
3.1. Aspecte comerciale.....	19
3.2. Structura și dinamica creanțelor	22
3.3. Acțiunile întreprinse pentru recuperarea creanțelor	23
3.4. Structura și dinamica datoriilor	24
IV. INDICATORI NON FINANCIARI	27
4.1. Indicatori de mediu	27
4.2. Managementul performanței organizaționale	28
4.3. Managementul resurselor umane.....	36
4.4. Imaginea pe piață și gradul de satisfacție al consumatorilor finali	38
V. IMPLEMENTAREA PROIECTELOR INVESTIȚIONALE.....	41
5.1. Faza I a proiectului „Sistemul termoelectric al municipiului Bălți (S.A. „CET-Nord”)”	41
5.2. Faza II a proiectului „Sistemul termoelectric al municipiului Bălți (S.A. „CET-Nord”)”.....	42
5.3. Executarea planului de investiții aprobat de către ANRE	45
5.4. Executarea planului de achiziții	46
VI. GESTIONAREA RISCULUI.....	48

I. INDICATORI TEHNICO-ECONOMICI AI ACTIVITĂȚII DE BAZĂ

În tabelul de mai jos sunt prezentați indicatorii principali ai activității de bază: producerea energiei termice și electrice, distribuția și furnizarea energiei termice.

Tabelul nr. 1

Indicatori	UM	Perioada de gestiune		Modificări
		9 luni 2021	9 luni 2022	(+/-)
Termen de funcționare	h	6 552	4 632	-1 920
perioada de iarnă	h	2 664	2 184	-480
perioada de vară	h	3 888	2 448	-1 440
Temperatura medie a aerului (iarnă)	°C	1,7	2,0	0,3
Puterea electrică instalată	MW	37,4	37,4	0,00
Puterea termică instalată	Gcal/h	153,0	153,0	0,00
Coeficient de utilizare a puterii electrice instalate	%	31,62	25,56	-6,06
Coeficient de utilizare a puterii termice instalate	%	12,77	10,76	-2,01
Energia termică (fără CT „Molodova”)				
Produs	Gcal	139 772	110 839	-28 933
	%			-20,70%
perioada de iarnă	Gcal	132 746	104 244	-28 502 -21,47%
perioada de vară	Gcal	7 026	6 595	-431
	%			-6,13%
Consum propriu/tehnologic	Gcal	11 944	7 082	-4 862
	%			8,5
perioada de iarnă	Gcal	10 729	6 317	-4 412 -41,12%
perioada de vară	Gcal	1 215	765	-450 -37,04%
Livrare de pe colectoare	Gcal	127 828	103 757	-24 071
				-18,83%
perioada de iarnă	Gcal	122 017	97 927	-24 090 -19,74%
perioada de vară	Gcal	5 811	5 830	19 0,33%
Consum tehnologic	Gcal	128	95	-33
				-25,78%
perioada de iarnă	Gcal	118	84	-34 -28,81%
perioada de vară	Gcal	10	11	1 10,00%

Pierderi în rețea	Gcal	28 302	23 979	-4 323 -15,27%
	%	22,14	23,11	0,97
perioada de iarnă	Gcal	22 773	18 584	-4 189 -18,39%
perioada de vară	Gcal	5 529	5 395	-134 -2,42%
Livrare utilă	Gcal	99 398	79 683	-19 715 -19,83%
perioada de iarnă	Gcal	99 126	79 259	-19 867 -20,04%
perioada de vară	Gcal	272	424	152 55,88%
Energia electrică				
Produs	mii kWh	77 523,3	60 371,7	-17 151,6 -22,12%
perioada de iarnă	mii kWh	64 554,8	52 544,3	-12 010,5 -18,61%
perioada de vară	mii kWh	12 968,5	7 827,4	-5 141,1 -39,64%
Consum propriu	mii kWh	7 567,5	5 337,7	-2 229,8
perioada de iarnă	mii kWh	9,8	8,8	-1,0
perioada de vară	mii kWh	6 055,3	4 452,3	-1 603,0 -26,47%
Pierderi în transformatoare și în instalațiile electrice și nebalanța	mii kWh	1 512,2	885,4	-626,8 -41,45%
perioada de iarnă	mii kWh	1 086,1	1 066,7	-19,4 -1,79%
perioada de vară	mii kWh	514,2	560,3	46,1 8,97%
perioada de vară	mii kWh	571,2	560,4	-65,5 -11,45%
Livrare de pe linii	mii kWh	68 869,7	53 967,3	-14 902,4 -21,64%
perioada de iarnă	mii kWh	57 985,3	47 531,7	-10 453,6 -18,03%
perioada de vară	mii kWh	10 884,4	6 435,6	-4 448,8 -40,87%

La cantitatea de **energie termică livrată utilă** s-a evidențiat o micșorare cu 19 715 Gcal sau cu 19,83%. Această dinamică a volumului de energie termică produsă și livrată consumatorilor se datorează ajustării regimurilor termice, care au permis optimizarea consumului de energie termică.

Cantitatea de **energie electrică livrată de pe linii**: pentru 9 luni a anului 2022 s-a evidențiat o micșorare comparativ cu perioada similară pentru 9 luni a anului 2021 cu 21,64% sau cu 14 902,4

mii kWh. Această dinamică a volumului de energie electrică livrată, se datorează scăderii perioadei de încălzire comparativ de anul precedent.

În perioada raportată s-au consumat **22 569,20 mii m³** de gaze naturale, dintre care:

- pentru livrarea a 103 757 Gcal de energie termică – **10 276,28 mii m³** de gaz natural, ceea ce constituie **45,5%** din volumul total.

Consumul efectiv pentru livrarea 1 Gcal a constituit 116,50 kg.c.c., pe când norma autorizată este de 125,36 kg.c.c., ceea ce reprezintă o micșorare de 8,86 kg.c.c. sau **7,07%**.

- pentru livrarea a 53 967,3 mii kWh de energie electrică – **12 292,92 mii m³** de gaz natural, ceea ce constituie **54,5 %** din volumul total consumat.

Consumul efectiv la livrarea 1 kWh de energie electrică a constituit 268,13 g.c.c., pe când norma autorizată este de 290,35 g.c.c., ceea ce reprezintă o micșorare de 22,22 g.c.c sau **7,65 %**.

Tabelul nr. 2

Indicator	U. M.	9 luni 2020	9 luni 2021	9 luni 2022
Consum de gaze naturale	mii m ³	25 348,31	29 248,51	22 569,20
Energie termică produsă	Gcal	114 601	139 772	110 839
Randament termic	%	54,87	58,25	59,62
Energie electrică produsă	mii kWh	71 881,9	77 523,3	60 371,7
Randament electric	%	29,60	27,78	27,93
Randament global	%	84,47	86,03	87,55

Tabelul nr. 3
Producerea și livrarea energiei termice de către CT „Molodova”

Indicatori	UM	Perioada de gestiune		Modificări
		9 luni 2021	9 luni 2022	
Producerea energiei termice	Gcal	487,38	417,54	-69,84
Consum propriu	Gcal	3,04	2,28	-0,76
	%	0,62	0,55	-0,07
Livrarea energiei termice	Gcal	484,34	415,37	-68,97
Pierderi în rețelele de transport	Gcal	52,59	43,07	-9,52
	%	10,86	10,37	-0,49
Livrarea utilă a energiei termice	Gcal	431,75	372,30	-58,45
Consumul de combustibil				
cărbuni	tone	0	0	0
peleți	tone	141,82	121,42	-20,4
Consumul specific de combustibil	t.c.c./ Gcal	0,171	0,17	0

Evidența energiei termice și electrice a consumului propriu va permite efectuarea monitorizării și implementării măsurilor de eficiență energetică.

Concluzii:

Îmbunătățirea indicatorilor de producere și micșorarea esențială a consumului propriu de energie se datorează:

- creșterii eficienței globale a folosirii resurselor primare;
- creșterii performanței energetice ca rezultat al monitorizării și măsurării indicatorilor de performanță energetică în conformitate cu cerințele standardului ISO 50001:2018;
- modernizării utilajului de bază pentru producerea energiei termice și electrice;
- monitorizării și ajustării permanente a regimurilor de funcționare și a parametrilor optimali ai utilajului de producere cu asigurarea fiabilității și a eficienței (regim intermitent în perioada de vară 2022);
- implementării soluțiilor tehnice bazate pe studii de fezabilitate;
- ajustării regimurilor termice, care au permis optimizarea consumului de energie termică;
- conectării la SACET consumatorilor noi de energia termică și ACM.

II. INDICATORI ECONOMICO-FINANCIARI

2.1. Structura și dinamica veniturilor

Structura, dinamica și analiza comparativă a veniturilor pentru nouă luni ale anului 2021 și 2022 sunt prezentate în tabelul de mai jos

Tabelul nr. 4
mii lei

Nr. crt.	Indicatori	Perioada de gestiune		Modificări
		9 luni 2021	9 luni 2022	
1	Suma de venit recunoscută în perioada de gestiune - total	262 969,0	351 344,9	88 375,9
1.1	Venituri din vânzări - total	234 599,0	338 140,9	103 541,9
	Vânzarea energiei electrice	111 568,8	167 684,0	56 115,2
	Vânzarea energiei termice	121 794,5	169 311,2	47 516,7
	Venituri din prestarea serviciilor	1 235,7	1 145,8	-90,0
1.2	Alte venituri din activitatea operațională - total	19 993,2	4 470,6	-15 522,7
	Venituri din ieșirea altor active circulante	319,7	1471,6	1151,9
	Venituri din sancțiuni	18,4	72,4	54,0
	Venituri din vânzarea apei de adaos	17,4	11,4	-6,1
	Alte venituri operaționale	16,3	204,3	188,0
	Venituri din plusurile de active imobilizate și circulante constatate la inventariere	0,0	313,0	313,0
	Venituri din leasing operațional	50,4	35,4	-15,0
	Alte venituri operaționale	19 571,0	2 362,5	-17 208,5
1.3	Venituri din alte activități - total	8 376,8	8 733,4	356,6
	Venituri pe partea de grant	7 073,1	7 202,6	129,5
	Venituri din ieșirea imobilizărilor corporale	120,4	125,2	4,8
	Venituri din diferențe de curs valutar	313,4	663,8	350,4
	Venituri din operațiuni cu active imobilizate	0,0	0,0	0,0
	Alte venituri financiare	869,9	736,3	-133,6
	Venituri excepționale	0,0	5,5	5,5

În 9 luni ale anului 2022 venitul total al entității a înregistrat o valoare de 351 344,9 mii lei, fiind în creștere cu 88 375,9 mii lei sau cu **33,61%** comparativ cu aceeași perioadă a anului 2021.

Componenta principală în totalul veniturilor o constituie venitul din activitatea reglementată și anume:

- venitul din vânzarea energiei electrice;
- venitul din vânzarea energiei termice.

Venitul din vânzarea energiei electrice pentru 9 luni ale anului 2022 atestă o majorare cu 56 115,2 mii lei sau cu **50,30%** față de 9 luni ale anului 2021, venitul din vânzarea energiei termice analogic

înregistrează o creștere cu 47 516,7 mii lei sau cu **39,00%** față de aceeași perioadă a anului precedent.

Venitul din vânzări pentru 9 luni ale anului 2022 s-a mărit din cauza majorării prețului la energia electrică și a tarifului la energia termică aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 34 din 28 ianuarie 2022 în rezultatul creșterii prețului la gazele naturale consumate, și anume:

1. Prețul gazelor naturale:
 - a) 01.01.2021-30.09.2021 - 3 910 lei/mii m³;
 - b) 01.01.2022-31.05.2022 - 11 919 lei/mii m³;
 - c) 01.06.2022-11.08.2022 - 15 063 lei/mii m³;
 - d) 12.08.2022-30.09.2022 - 19 066 lei/ mii m³.
2. Prețul la energia electrică produsă:
 - a) 01.01.2021-30.09.2021 - 162 bani/kWh;
 - b) 01.01.2022-30.09.2022 - 311 bani/kWh.
3. Tariful la energia termică livrată
 - a) 01.01.2021-30.09.2021 - 1 220 lei/Gcal;
 - c) 01.01.2022-30.09.2022 - 2 115 lei/Gcal.

Conform rezultatelor obținute pentru 9 luni anului 2022 în comparație cu cele din 9 luni ale anilor precedenți (2019, 2020, 2021) se atestă majorarea veniturilor din livrarea energiei electrice și energiei termice, dinamica fiind pozitivă pe ambele componente a activității reglementate.

Tabelul nr. 5
mii lei

Indicatori	Perioada de gestiune		Modificări	Perioada de gestiune		Modificări	Perioada de gestiune		Modificări
	2019	2020		2020	2021		2021	2022	
Vânzarea energiei electrice	49 386,9	103 076,7	53 689,8	103 076,7	111 568,7	8 492,1	111 568,7	167 684,0	56 115,2
Vânzarea energiei termice	108 337,7	97 342,3	-10 995,4	97 342,3	121 794,5	24 452,2	121 794,5	169 311,2	47 516,7

Conform datelor privind fluctuațiile veniturilor înregistrate la punctul 1.2 și 1.3 din tabelul nr. 4 putem conchide că nu sunt majore, iar ponderea lor în total venituri este neînsemnată. Totodată este de notat faptul că valoarea altor venituri operaționale s-a diminuat în perioada a 9 luni ale anului 2022 cu 17 208,5 mii lei în rezultatul reflectării în anul 2021 a recalculului prețului pentru gazul natural consumat în perioadele anilor 2018 și 2020.

2.2. Consumuri și cheltuieli

Structura, dinamica și analiza comparativă a cheltuielilor pentru nouă luni ale anului 2021 și 2022 sunt prezentate în tabelul de mai jos

Tabelul nr. 6
mii lei

Nr. crt.	Indicatori	Perioada de gestiune		Modificări
		9 luni 2021	9 luni 2022	
1	Structura cheltuielilor după destinație total:	200 403,0	348 182,5	147 779,5
1.1	Costul vânzărilor, inclusiv	175 505,6	321 626,7	146 121,1
1.1.1	Costul energiei electrice vândute	90 320,0	171 199,1	80 879,2
1.1.2	Costul energiei termice vândute	84 275,0	149 780,0	65 505,0
1.2	Cheltuieli de distribuire	6 253,8	6 471,2	217,4
1.3	Cheltuieli administrative	16 073,0	16 726,9	653,9
1.4	Alte cheltuieli din activitatea operațională	1 628,8	2 092,0	463,2
1.5	Cheltuieli ale altor activități	941,8	1 265,7	323,9
1.1	Costul vânzărilor -total	175 505,6	321 626,7	146 121,1
	Costul vânzărilor energiei electrice	90 320,0	171 199,1	80 879,2
	Costul vânzărilor energiei termice	84 275,0	149 780,0	65 505,0
	Costul altor servicii	910,6	647,6	-263,0
1.2	Cheltuieli de distribuire - total	6 253,8	6 471,2	217,4
	Cheltuieli cu personalul	4 830,5	5 106,8	276,3
	Cheltuieli privind amortizarea, întreținerea și reparația activelor imobilizate cu destinație comercială	334,0	319,9	-14,1
	Cheltuieli de transport	39,2	103,2	64,0
	Cheltuieli privind securitatea muncii și securitatea antiincendiară	15,1	18,4	3,3
	Cheltuieli privind comisioanele bancare, Poșta Moldovei la recepția plăților	601,1	621,8	20,7
	Alte cheltuieli de distribuire	434,0	301,1	-132,9
1.3	Cheltuieli administrative - total	16 073,0	16 726,9	653,9
	Cheltuieli din grant	0,0	0,0	0,0
	Cheltuieli cu personalul administrativ	11 035,0	11 660,6	625,6
	Cheltuieli privind amortizarea, întreținerea și repararea activelor imobilizate cu destinație administrativă	805,3	806,0	0,7
	Cheltuieli cu impozitele și taxele cu excepția impozitului pe venit	662,5	290,2	-372,3
	Cheltuieli privind delegarea personalului administrativ, cheltuieli de protocol	6,5	11,3	4,8
	Cheltuieli privind securitatea muncii și securitatea antiincendiară	105,0	120,5	15,5
	Cheltuieli de transport	603,6	762,3	158,7
	Plata regulatorie obligatorie (ANRE)	700,1	979,1	279,0
	Foi de boală calculate la cheltuieli	301,4	360,2	58,8
	Alte cheltuieli administrative	1 853,6	1 736,7	-116,9

1.4	Alte cheltuieli din activitatea operațională - total	1 628,8	2 092,0	463,2
	Valoarea contabilă și cheltuielile aferente altor active circulante ieșite	230,2	468,5	238,3
	Cheltuieli privind sancțiunile, taxa de stat, cheltuieli de judecată	2,7	650,8	648,1
	Cheltuieli privind dobânzile	672,1	868,7	196,6
	Alte cheltuieli operaționale	723,8	104,0	-619,8
1.5	Cheltuieli ale altor activități - total	941,8	1255,2	313,4
	Cheltuieli din diferențe de curs valutar	262,1	583,3	321,2
	Cheltuieli privind valoarea contabilă a MF ieșite	1,1	1,0	-0,1
	Pierderi din deprecierea activelor imobilizate	249,3	44,5	-204,8
	Cheltuieli privind dobânzile	0,0	626,4	626,4
	Alte cheltuieli	429,4	0,0	-429,4

Tabelul nr. 7
Ponderea cheltuielilor după destinație în total cheltuieli

Nr. crt.	Indicatori	Perioada de gestiune		Modificări
		9 luni 2021	9 luni 2022	
1	Structura cheltuielilor după destinație total:	100	100	
1.1	Costul vânzărilor, inclusiv	87,58	92,37	4,79
1.1.1	Costul energiei electrice vândute	51,46	53,23	1,77
1.1.2	Costul energiei termice vândute	48,02	46,57	-1,45
	ponderea combustibilului de bază/costul vânzărilor	65,27	85,45	20,18
1.2	Cheltuieli de distribuire	3,12	1,86	-1,26
1.3	Cheltuieli administrative	8,02	4,8	-3,22
1.4	Alte cheltuieli din activitatea operațională	0,81	0,6	-0,21
1.5	Cheltuieli ale altor activități	0,47	0,37	0,10

Conform structurii și dinamicii cheltuielilor suportate în 9 luni ale anului 2022, care sunt reflectate în tabelul nr. 6, cât și ponderii acestora în totalul cheltuielilor (tabelul nr. 7), se constată o majorare a ponderii **costurilor vânzărilor** (punctul 1.1) cu **4,79%** față de perioada precedentă de gestiune (de la 87,58% la 92,37%).

Factorul principal care a influențat asupra creșterii valorii costurilor vânzărilor reprezintă majorarea prețului de achiziție a gazelor naturale. Astfel, dacă în 9 luni ale anului 2021 prețul gazelor naturale era de 3 910 lei/mii m³, atunci în 9 luni ale anului 2022 prețul la gazele naturale s-a majorat de 3 ori: 11 919 lei/mii m³ începând cu 01.01.2022, 15 063 lei/mii m³ - în perioada 01.06.2022 - 12.08.2022 și 19 066 lei/ mii m³ începând cu 12.08.2022.

Urmare a analizei ponderii consumului de combustibil pentru producerea energiei (pe tip de energie produsă), respectiv în total consum de **100%** putem menționa că:

- la energia electrică se înregistrează o diminuare de la 69,35% la 65,34%;

- la energia termică - o creștere de la 30,65% la 34,66 .

Tabelul nr. 8
Consumul combustibilului pentru producerea energiei (%)

Perioada	2021		2022		Modificări 2022/2021	
	Energia electrică	Energia termică	Energia electrică	Energia termică	Energia electrică	Energia termică
ianuarie	51,9	48,1	51,4	48,6	-0,5	0,5
februarie	50,8	49,2	54,1	45,9	3,3	-3,3
martie	54,0	46,0	53,7	46,3	-0,3	0,3
aprilie	59,1	40,9	71,0	29,0	11,9	-11,9
mai	81,7	18,3	70,4	29,6	-11,3	11,3
iunie	82,2	17,8	71,6	28,4	-10,6	10,6
iulie	81,8	18,2	72,6	27,4	-9,2	9,2
august	82,4	17,6	71,0	29,0	-11,4	11,4
septembrie	80,3	19,7	72,3	27,7	-8,0	8,0
Media	69,35	30,65	65,34	34,66	-36,1	36,1

Cu referință la micșorarea ne semnificativă a ponderii cheltuielilor de distribuire cu 1,26% (punctul 1.2) și administrative cu 3,22% (punctul 1.3) se poate de menționat că acest fapt se datorează procesului continuu de optimizare a cheltuielilor întreprinderii. Aceiași tendință de diminuare se atestă și la cheltuielile altor activități (punctul 1.5) cu 0,1%.

În scopul evaluării activității întreprinderii sunt utilizați mai mulți indicatori precum: **EBITDA** (Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization) și **Profitul net**.

Indicator al performanțelor financiare ale unei firme, **EBITDA** reprezintă câștigul unei firme înainte de dobânzi, taxe și amortizare, determinat conform formulei:

$EBITDA = \text{profitul net} + \text{cheltuiala cu dobânda} + \text{cheltuiala cu impozitele} + \text{cheltuiala cu amortizarea}$.

Indicatorul EBITDA arată câți bani generează o companie din activitatea sa curentă, înainte de a-și plăti datoriile, taxele și de a reflecta cheltuielile non-cash (amortizarea) și poate fi folosit pentru analiza profitabilității companiei, estimarea eficienței curente și de perspectivă, determinarea valorii companiei, capacității companiei de a-și finanța investițiile capitale.

Performanța financiară a S.A. „CET-Nord” la data de 30.09.2022, este reflectată prin indicatorii de referință prezentați în tabelul nr. 8 *Indicator al performanțelor financiare EBITDA pentru 9 luni ale anului 2022*.

Tabelul nr. 9
mii lei

Nr. crt.	Indicatorii de referință	9 luni 2021	9 luni 2022	Modificări
1	Venituri din vânzări+ alte venituri	262 969,0	351 344,9	88 375,9
2	Costuri și cheltuieli	242 202,8	400 572,3	158 369,5
3	Profit brut	20 766,2	-49 227,4	-69 993,6
4	Impozit pe profit	2 491,9	0,0	-2 491,9
5	Profit net	18 274,3	-49 227,4	-67 501,7
6	Corectări total, inclusiv	56 673,8	54 887,5	-1 786,3
	<i>Amortizarea și deprecierea</i>	55 025,2	52 158,4	-2 866,8
	<i>Diferența de curs și sume</i>	262,1	583,3	321,2
	<i>Dobânda</i>	672,1	1 495,1	823,0
	<i>Cheltuieli cu impozit pe venit</i>	0,0	0,0	0,0
	<i>Altele (taxe și comisioane)</i>	714,4	650,7	-63,7
7.	EBITDA (5+6)	74 948,1	5 660,1	-69 288,0
8.	Marja EBITDA (7/1)*100%	28,5	1,61	-26,89

Factorul principal care a generat diminuarea indicatorului EBITDA cu 69 288,0 mii lei reprezintă creșterea costurilor vânzărilor energiei electrice și termice cu 158 369,5 mii lei, ca rezultat al majorării prețului de achiziție a gazelor naturale, neajustării și neactualizării la timp a tarifului la energia termică și a prețului la energia electrică.

Respectiv, examinarea profitabilității și valorii unei companii numai prin prisma indicatorilor *profitului brut* și a *profitului net*, nu este suficientă pentru estimarea eficienței curente și de perspectivă și determinarea capacității ei de a își finanța investițiile capitale.

2.3. Indicatori economico-financiari pentru nouă luni ale anului 2022

Situația economico-financiară a S.A. „CET-Nord” este reflectată și prin următorii indicatori (raportarea în baza SIRF):

1. Situația Rezultatului global pentru exercițiu financiar la 30.09.2022 (tabelul nr. 10)
2. Situația Poziției financiare (tabelul nr. 11)

Tabelul nr. 10
lei

SITUAȚIA REZULTATULUI GLOBAL	Perioada de gestiune			Perioada de gestiune (inclusiv cheltuieli anticipate)			
	2022 (9)	2021 (9)	Modificări 2022/2021	2022 (9)	2021 (9)	Modificări 2022/2021	Modificări 2022/2022
	1	2	3=1-2	4	5	6=4-5	7=4-1
Venituri din vânzări	338 140 874	234 599 029	103 541 845	338 140 874	234 599 029	103 541 845	-
Costul vânzărilor	-321 626 744	-175 505 618	-14 612 126	-374 016 578	-217 305 428	-130 202 093	-52 389 834
Pierdere brută	16 514 130	59 093 411	-42 579 281	-35 875 704	17 293 601	-26 660 248	-52 389 834
Alte venituri	5 337 570	20 983 534	-15 645 964	5 337 570	20 983 534	-15 645 964	-
Cheltuieli de vânzare și distribuție	-6 471 159	-6 253 818	-217 341	-6 471 159	-6 253 818	-217 341	-
Cheltuieli administrative	-16 726 883	-16 072 954	-653 929	-16 726 883	-16 072 954	-653 929	-
Alte cheltuieli	-2 774 357	-2 308 489	-465 868	-2 774 357	-2 308 489	-465 868	-
Profit operațional (pierderi)	-4 120 699	55 441 684	-59 562 383	-56 510 533	13 641 874	-43 643 350	-52 389 834
Venituri de grant (pierderi)	7 202 647	7 073 074	129 573	7 202 647	7 073 074	129 573	-
Venituri din diferența de curs valutar (pierderi)	80 452	51 243	29 209	80 452	51 243	29 209	-
Profit până la impozitare (pierderi)	3 162 400	62 566 001	-59 403 601	-49 227 434	20 766 191	-43 484 568	-52 389 834
Impozitul pe venit	379 488	7 507 920	-7 128 432	0,00	2 491 943	-2 491 943	-379 488
Profit net pentru exercițiul financiar (pierderi)	2 782 912	55 058 081	-52 275 169	-49 227 434	18 274 248	-40 992 625	-52 010 346

Tabelul nr. 11
lei

SITUAȚIA POZIȚIEI FINANCIARE	Perioada de gestiune		Perioada de gestiune (inclusiv cheltuieli anticipate)		Modificări 2022/2022
	2022 (9)	2021 (9)	2022 (9)	2021 (9)	
	1	2	3	4	5=3-1
ACTIVE					
Active imobilizate	521 128 080	541 344 876	521 128 080	541 344 876	
Imobilizări necorporale	1 749 634	1 297 088	1 749 634	1 297 088	
Mijloace fixe	518 786 469	539 993 968	518 786 469	539 993 968	
Active financiare la valoarea justă	62 100	53 820	62 100	53 820	
Alte active imobilizate	529 877	0	529 877	0	
Active circulante	163 845 486	180 461 068	111 455 652	138 661 258	52 389 834
Stocuri și lucrări în curs de execuție	32 894 720	7 559 648	32 894 720	47 559 648	
Creanțe comerciale și alte creanțe	49 375 259	42 598 315	49 375 259	42 598 315	
Numerar în casă și la bancă	25 451 180	47 132 427	25 451 180	47 132 427	
Alte active	56 124 327	43 170 678	3 734 493	1 370 868	52 389 834
TOTAL ACTIVE	684 973 566	721 805 944	632 583 732	680 006 134	52 389 834
CAPITALUL ȘI DATORIILE					
Capital	302 726 881	342 852 935	250 337 047	301 053 125	52 389 834
Capitalul social	117 074 300	117 074 300	117 074 300	117 074 300	
Alte rezerve	192 425 035	223 712 186	192 425 035	223 712 186	
Profit/(pierdere) acumulată	-6 772 454	2 066 449	-59 162 288	-39 733 361	52 389 834
Datorii pe termen lung	267 219 145	227 487 236	267 219 145	227 487 236	
Credite pe termen lung	169 602 542	108 581 250	169 602 542	10 858 125	
Grant EBRD	35 898 703	45 544 339	35 898 703	30 247 427	
Impozitul de venit amânat	15 348 487	30 247 427	15 348 487	43 114 220	
Datorii pentru mijloace fixe luate în folosință temporară	46 369 413	43 114 220	46 369 413	45 544 339	
Datorii pe termen scurt	115 027 540	151 465 773	115 027 540	151 465 773	
Credite pe termen scurt	0	0	0	0	
Datorii comerciale	13 842 274	130 002 526	13 842 274	130 002 526	
Alte datorii	98 784 385	19 568 738	98 784 385	19 568 738	
Grant EBRD	2 400 881	1 894 509	2 400 881	1 894 509	
Total datorii	382 246 685	378 953 009	382 246 685	378 953 009	
TOTAL PASIVE	684 973 566	721 805 944	632 583 732	680 006 134	52 389 834

Tabelul nr. 12

Nr. crt.	Indicatori	Formula de calcul	Indicatori	
			2022 (9)	2021 (9)
1.	Rata activelor imobilizate (rata imobilizărilor) (Rai)	<i>Total active imobilizate/Total active</i>	0,76	0,80
2.	Rata activelor circulante (Rac)	<i>Total active circulante/Total active</i>	0,24	0,2
3.	Rata creanțelor în valoarea totală a activelor (Rc)	<i>Total creanțe/Total active</i>	0,07	0,06
4.	Rentabilitatea veniturilor din vânzări	<i>Profit brut(pierdere brută)/ Venituri din vânzări</i>	4,88	7,37
5.	Rentabilitatea activelor (ROA)	<i>Profit pentru exercițiu financiar(pierdere)/Valoarea activelor</i>	0,46	2,69
6.	Viteza de rotație a activelor imobilizante	<i>Venituri din vânzări/active imobilizante</i>	0,65	0,43
7.	Rata solvabilității generale (Rsg)	<i>Total active/Total datorii</i>	1,79	1,79
8.	Lichiditatea curentă (Lc)	<i>Total active circulante/Total datorii curente</i>	1,42	0,92
	<i>Cu excluderea datoriei istorice față de SA „Moldovagaz”</i>	<i>soldul datoriei istorice față de SA „Moldovagaz” (mii lei)</i>	1,42	5,53
9.	Lichiditatea rapidă (Lr)	<i>Active circulante-stocuri/datorii curente</i>	1,14	0,60
10.	Rata de îndatorare pe termen lung față de capitalul propriu	<i>Datorii pe termen lung/Capital propriu</i>	0,88	0,76
11.	Rata de îndatorare totală (coeficientul de atragere a surselor împrumutate)	<i>(Total datorii pe termen lung + Total datorii curente)/Total pasive</i>	0,56	0,56
12.	Rata autonomiei globale (coeficientul de autonomie)	<i>Total capital propriu/Total pasive</i>	0,44	0,44
13.	Rata de atragere pe termen lung a mijloacelor împrumutate	<i>Datorii pe termen lung/Total datorii</i>	0,70	0,60

Rata activelor imobilizate

Acest indicator se calculează ca raport între activele imobilizate și activul total și reprezintă ponderea elementelor patrimoniale ce servesc entitatea în mod permanent. Suplimentar, rata activelor imobilizate reflectă gradul de investire a capitalului în entitate și gradul de imobilizare a capitalului.

În dinamică, creșterea ratei comparativ cu perioada de bază, rezultă că activele imobilizate se modifică într-o proporție mai mare ca activul total, modificarea se consideră benefică dacă veniturile totale cresc într-o măsură mai mare ca și activele. Cota activelor imobilizate în suma totală a patrimoniului la întreprinderile din sectorul energetic este semnificativă.

În 9 luni ale anului 2022 coeficientul dat constituie 0,76 puncte, înregistrând o diminuare cu 0,04 puncte față de aceeași perioadă a anului precedent.

Rata activelor circulante

Analiza structurii activelor curente se face cu ajutorul ratei activelor circulante care arată ponderea activului circulant în totalul activelor arătând nivelul capitalului imobilizat în activitatea de exploatare. Această rată măsoară indirect gradul de lichiditate al patrimoniului fiind influențată mult de specificul activității. Se consideră că pentru o entitate din domeniul producției o valoare de 0,4 este benefică.

Pentru 9 luni ale anului 2022 această rată constituie 0,24 având tendința de creștere cu 0,04 puncte față de aceeași perioadă a anului precedent. Dacă rata activelor circulante prezintă o tendință de creștere, atunci ponderea activelor circulante crește datorită modificării valorii activelor circulante într-o proporție mai mică decât cea a activului total.

Rata creanțelor în valoarea totală a activelor

Reflectă importanța creanțelor întreprinderii în activul total al întreprinderii. Această rată reflectă politica entității în legătură cu termenul de plată acordat consumatorilor și este influențată de practicile din sectorul de activitate. La fel, acest indicator este influențat de natura consumatorilor. Astfel, în condițiile în care consumatorii sunt în mare parte persoane fizice, rata este mai mică. În perioada de raportare această rată înregistrează o dinamică pozitivă, atingând o valoare de 0,07 puncte sau cu 0,01 puncte mai mult de cât în perioada similară a anului precedent.

Rentabilitatea veniturilor din vânzări

Analiza rentabilității veniturilor din vânzări este importantă atât pentru managerii financiari cât și pentru conducerea întreprinderii deoarece analizând nivelul acestui indicator se poate determina:

- cât de eficient au fost promovate deciziile managementului financiar în obținerea profitului la un leu venituri din vânzări;
- care este nivelul și evoluția rentabilității veniturilor din vânzări pe parcursul mai multor perioade de activitate a întreprinderii;
- ce factori au contribuit la devierea rentabilității veniturilor din vânzări față de nivelul anilor precedenți și-sau prevăzut în Direcțiile prioritare de dezvoltare/Planul de afaceri;
- ce măsuri trebuie întreprinse pentru creșterea nivelului rentabilității veniturilor din vânzări.

Rentabilitatea veniturilor din vânzări exprimă legătura care există între rezultatul financiar și veniturile din vânzări obținute de întreprindere și se determină în baza raportului dintre mărimea profitului și valoarea veniturilor din vânzări.

În perioada de referință acest indicator înregistrează o diminuare cu 2,49 puncte, față de aceeași perioadă a anului precedent.

Rentabilitatea activelor (rentabilitatea economică)

Este unul dintre indicatorii principali de rentabilitate ai unei companii, care măsoară eficiența utilizării activelor din punct de vedere al profitului obținut și arată câți lei aduce sub formă de profit un leu investit în active.

În perioada de referință acest indicator înregistrează o valoare de 0,46 puncte sau cu 2,23 puncte mai puțin decât în perioada similară a anului precedent ce denotă faptul diminuării raportului leu profit/leu investit.

Viteza de rotație a activelor imobilizante

Este indicatorul care reflectă eficiența utilizării tuturor bunurilor întreprinderii, și se calculează ca relația dintre venitul din vânzări și activele imobilizante, nivelul normal al acestei rate diferă de la o entitate la alta, în funcție de ramura sau sectorul de activitate din care face parte, iar

- creșterea vitezei de rotație a activului semnifică: creșterea eficienței utilizării activelor, creșterea gradului de lichiditate a acestuia;
- reducerea vitezei de rotație are ca efect principal creșterea gradului de imobilizare a activelor.

Compararea indicelui activelor imobilizate cu ritmul de creștere a cifrei de afaceri reflectă o creștere a eficienței utilizării activelor imobilizate în 9 luni ale anului 2022 cu 0,22 puncte, dinamica fiind apreciată pozitiv.

Rata solvabilității generale

Solvabilitatea este capacitatea firmei de a plăti la scadență datoriile față de creditorii săi. Rata solvabilității generale cuantifică riscul de incapacitate de plată a datoriilor la care este expusă entitatea. Valoarea minimă a ratei solvabilității generale se consideră 1,4. În cazul în care rata solvabilității generale este mai mică decât 1,0, atunci firma este insolubilă. Pentru nouă luni ale anului 2022 acest indicator a constituit 1,79 puncte fiind la același nivel ca și în perioada similară a anului precedent.

Lichiditatea curentă

Lichiditatea este posibilitatea de transformare a unui activ în bani, rapid și cu pierdere minimă de valoare. Dacă nivelul acestei rate este subunitar, aceasta indică un capital de lucru negativ, ceea ce înseamnă că activele curente sunt mai mici decât datoriile curente. Aprecierea generală referitoare la nivelul acestei rate este aceea că este necesar să se încadreze între 1,5 și 2, ceea ce înseamnă un nivel asigurator al acestei rate. Pentru perioada de referință acest indicator este la nivel de 1,42 puncte procentuale.

Lichiditatea rapidă

Lichiditatea rapidă exprimă capacitatea întreprinderii de a-și achita obligațiile pe termen scurt din activele curente mai puțin stocurile care sunt considerate ca fiind cele mai puțin lichide din activele curente.

Valorile de referință ale indicatorului sunt:

- valoarea minimă este 0,65 - sub acest nivel firma se află în pericol de incapacitate de plată;
- valoarea maximă este 1,00 - peste această valoare se considera că nu se utilizează corespunzător activele curente.

Pentru nouă luni ale anului 2022 rata constituie 1,14 puncte fiind în creștere față perioada similară a anului 2021 cu 0,27 puncte și denotă capacitatea întreprinderii de a-și achita obligațiile pe termen scurt din activele curente.

Rata de îndatorare pe termen lung față de capitalul propriu

Majorarea coeficientului riscului financiar cu 0,22 puncte față de anul precedent (de la 0,66 la 0,88), nu este benefică pentru companie, respectiv s-a majorat ponderea datoriilor pe termen lung în raport cu capitalul propriu, iar ca consecință a crescut riscul potențial de a nimeri sub influența externă.

Rata de îndatorare totală

Rata datoriilor totale reflectă ponderea surselor de finanțare atrase în totalul pasivelor Societății. Indicatorul respectiv pentru perioada de raportare a constituit 0,56 puncte fiind la același nivel ca și în perioadă a anului precedent.

Rata autonomiei globale

Coeficientul dat reflectă gradul în care capitalul propriu al întreprinderii asigură autofinanțarea activității de producție.

Acest indicator reflectă aportul capitalului propriu în finanțarea tuturor elementelor patrimoniale ale întreprinderii. În condiții normale de activitate mărimea lui se consideră suficientă în cazul

când rata este mai mare de 0,5. În astfel de condiții riscul creditorilor se reduce la minim, deoarece întreprinderea are posibilitatea să-și achite datoriile pe seama mijloacelor proprii.

Pentru perioada de raportare mărimea coeficientului este mai mică decât limita indicată constituind 0,44 puncte.

Putem constata că cu toate că nivelul dat este practic la limita minimă, întreprinderea de sine stătător își poate îndeplini pe viitor obligațiile financiare. La moment nivelul de siguranță pentru creditori este mediu. Majorarea acestui indicator pe viitor se va considera benefică pentru entitate.

Rata de atragere pe termen lung a mijloacelor împrumutate

Acest coeficient desemnează nivelul de îndatorare al entității și în mod normal trebuie să oscileze în limitele 0 – 50%. Cota împrumutului pe termen lung în suma totală a datoriilor întreprinderii în perioada de raportare s-a majorat de la 0,6% (9 luni 2021) la 0,7% pentru perioada de gestiune.

În concluzie putem menționa că S.A. „CET-Nord” întreprinde toate măsurile necesare pentru a menține nivelul indicatorilor economici în limitele admise. Astfel pentru perioada a 9 luni ale anului 2022 se atestă o îmbunătățire a nivelului majorității acestora. Dar totuși reușind din criza actuală accentuată de majorarea prețului la gazele naturale, de creșterea prețurilor pentru bunuri și servicii, de neajustarea tarifului și a prețului și de insuficiența de mijloace financiare circulante, indicatorii care reflectă capacitatea de îndatorare (datoriile și capitalul propriu) înregistrează o tendință nesemnificativă de creștere.

III. ASPECTE COMERCIALE / DATORII ȘI CREAŢE

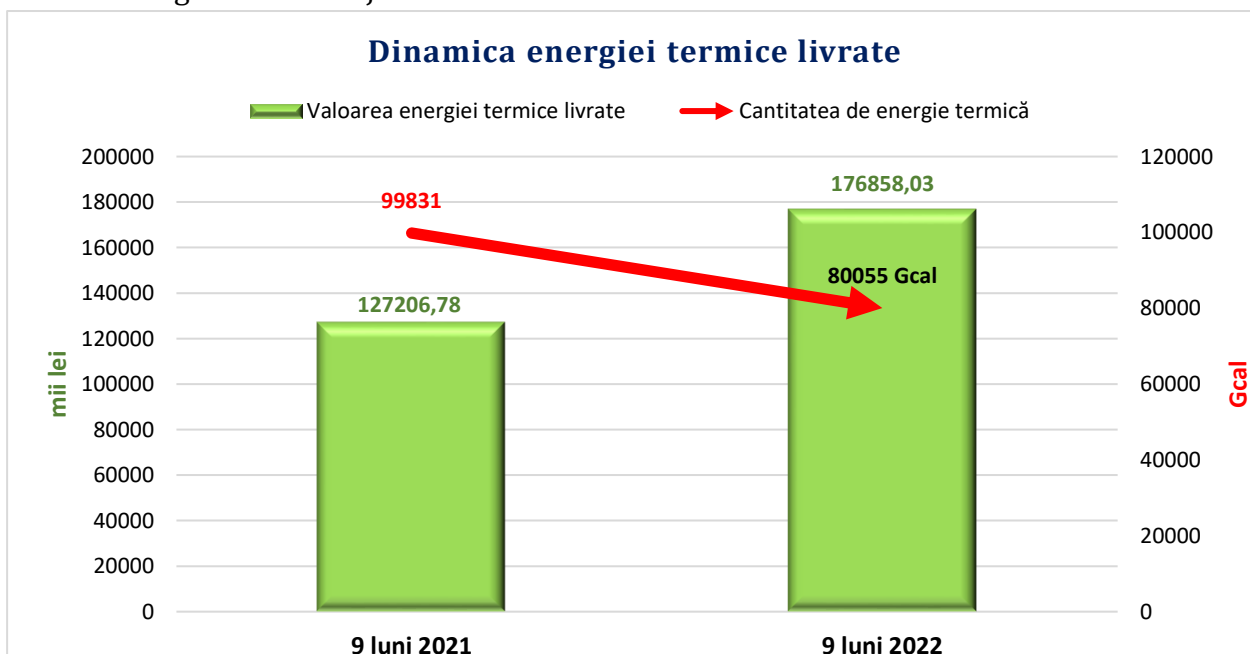
3.1. Aspecte comerciale

Activitatea comercială a S.A. „CET-Nord” s-a desfășurat prin livrarea de energie termică și energie electrică. Pe parcursul 9 luni ale anului 2022 entitatea a furnizat energie termică în sumă de 176 858,03 mii lei (inclusiv TVA), ceea ce constituie cu 49 651,25 mii lei mai mult în comparație cu perioada similară a anului precedent. Dinamica vânzărilor pentru perioada raportată este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 13
mii lei

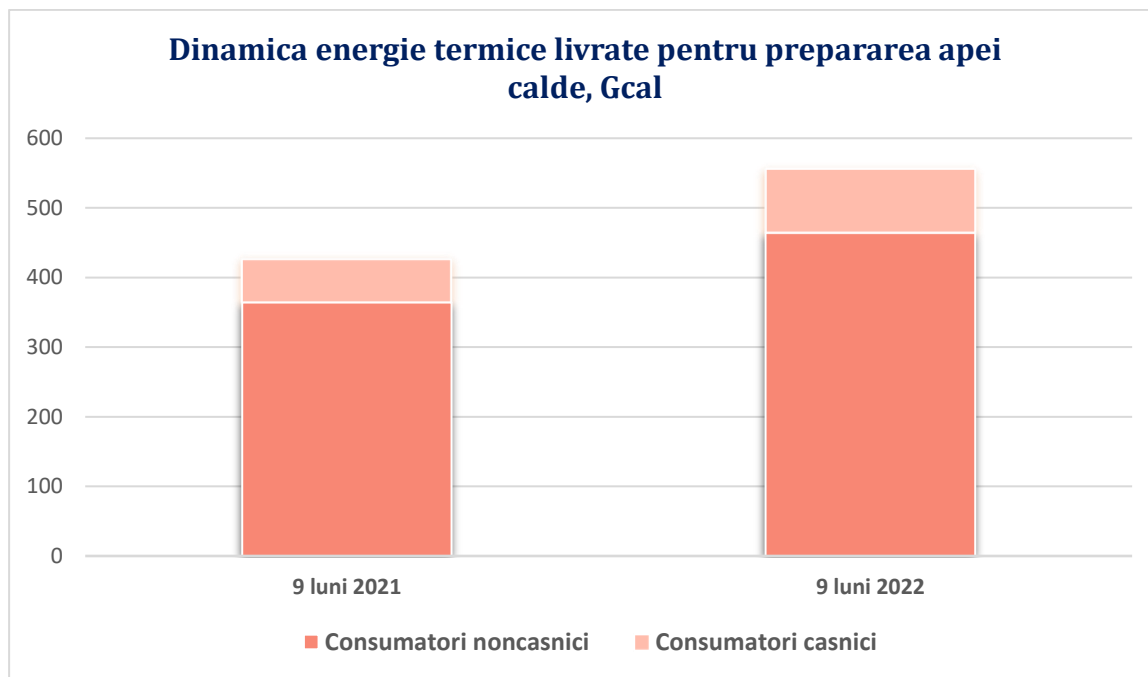
Nr. crt.	Categoriile de consumatori	9 luni 2021	9 luni 2022	Modificări
1	Instituții bugetare	26 708,3	37 277,85	10 569,55
2	Agenți economici	7 754,27	10 842,27	3 088,00
3	Sector rezidențial	92 744,21	128 737,91	35 993,37
	Total	127 206,78	176 858,03	49 651,25

Factorul principal care a influențat valoarea majorată a livrărilor este modificarea tarifului de la 1 220 lei/Gcal (aplicat pentru perioada precedentă) până la 2 115 lei/Gcal (aplicat din 01.01.2022). Astfel, este de remarcat că în perioada de raportare cantitatea de energie termică livrată a scăzut cu **20%**, însă nivelul vânzărilor a crescut cu **39%** față de perioada similară a anului precedent, fapt vizibil în diagrama de mai jos.

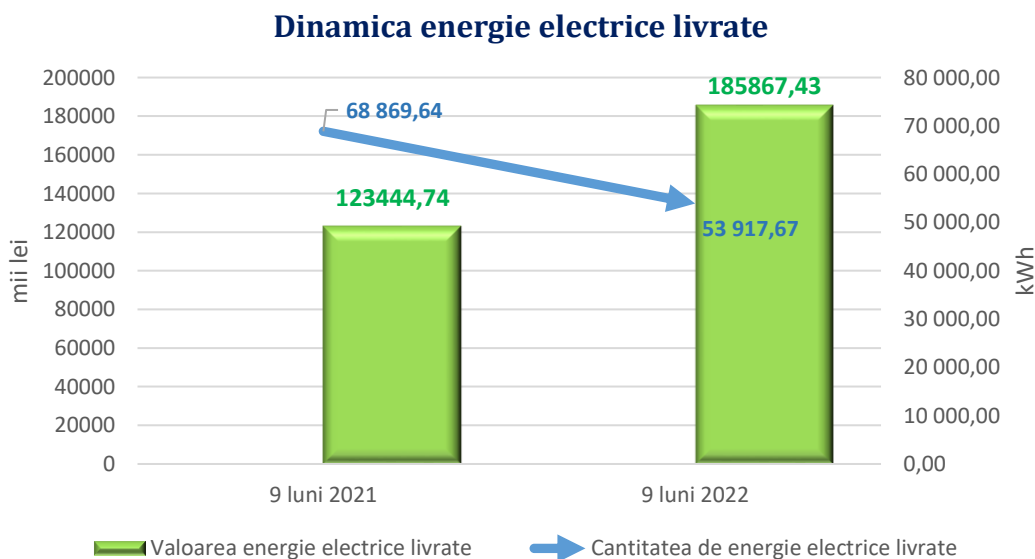
Este de remarcat faptul, că a sporit cantitatea de energie termică livrată pentru prepararea apei calde. Dacă în perioada primelor 9 luni ale anului 2021 au fost livrate 426,58 Gcal în sumă de 609 360,98 lei, atunci pentru perioada similară a anului 2022 energia termică pentru prepararea apei calde a fost livrată în cantitate de 555,70 Gcal echivalent valoric de 1 368 330,90 lei. În

volumul energiei termice livrate pentru prepararea apei calde cota majoră o dețin consumatorii noncasnici, fapt vizibil în diagrama de mai jos.

În perioada de raportare S.A. „CET-Nord” a efectuat vânzări a energiei electrice în sumă de 185 867,43 mii lei (incl. TVA), ceea ce constituie cu 62 422,66 mii lei mai mult decât perioada similară a anului precedent. Volumul vânzărilor a crescut pe seama majorării tarifului la energia electrică de la 1,62 lei/kWh la 3,11 lei/kWh. Astfel, efectul comercial a fost identic cu cel al energiei termice, cantitativ valorile au scăzut, iar echivalentul financiar a crescut.

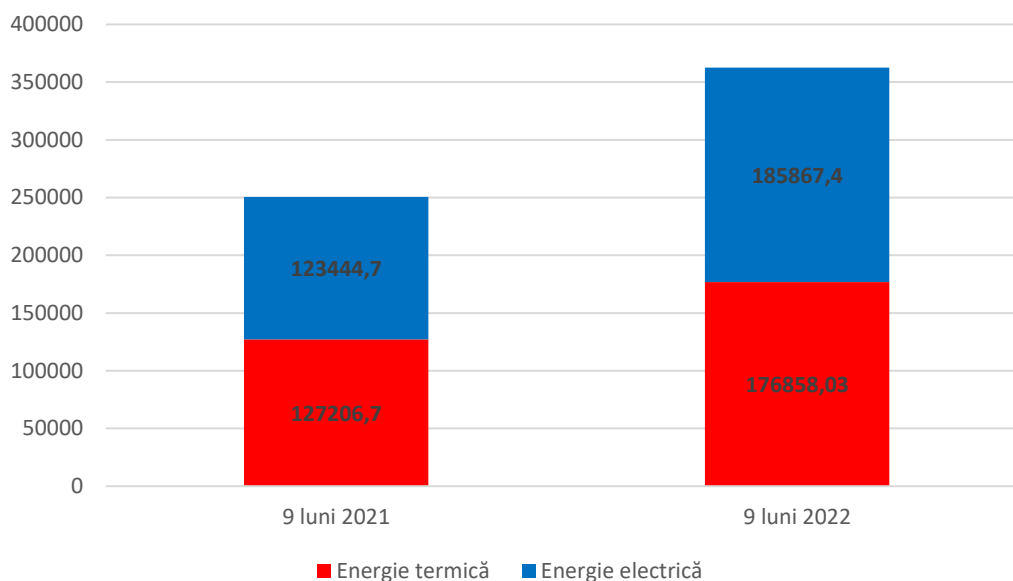
Dinamica vânzării energiei electrice este prezentată în figura de mai jos:

Volumul total al vânzărilor din activitatea de bază a crescut cu 112 074,03 mii lei în comparație cu perioada similară a anului precedent. De remarcat este faptul că energia electrică deține **51%** din totalul vânzărilor, însă în primele 9 luni ale anului 2021 cota energiei electrice în totalul livrărilor era de **49%** față de cota deținută în perioada similară a anului precedent, se observă o inversare în volumul vânzărilor a celor două componente de bază.

Fapt reflectat în diagrama de mai jos:

Volumul vânzărilor din activitatea de bază, mii lei

În urma examinării activității întreprinderilor energetice din raza orașului Bălți, în comun cu experții companiei franceze „Seureca Veolia”, care au realizat Studiul de Fezabilitate „Faza II a Proiectului investițional „Sistemul termoenergetic al municipiului Bălți”, finanțat de către BERD, au fost inițiate procedurile de optimizare prin reorganizare ce prevăd absorbția prin fuziunea întreprinderii municipale ÎM „Termogaz-Bălți” de către S.A. „CET-Nord”. Această acțiune va contribui la majorarea numărului de consumatori și sarcinii de căldură adițională cu 7,883291 Gcal/h.

S.A. „CET-Nord” în procesul activității sale, intensifică acțiunile privind menținerea numărului de consumatori existenți și atragerea celor noi prin:

- sporirea eficienței și acoperirea cererii de agent termic și energie electrică la cel mai rezonabil preț;
- asigurarea confortului termic al consumatorilor prin furnizarea calitativă a energiei termice pentru încălzirea spațiilor și apei;
- alegerea modelului eficient de interacțiune cu consumatorii finali spre obținerea unui grad sporit de satisfacție a clientului;
- alegerea celor mai performante metode din domeniul marketingului privind tehnicile de promovare a serviciilor din sectorul energetic;
- informarea privind avantajele conectării la SACET și la serviciul de aprovizionare cu apă caldă;

- asumarea costurilor privind efectuarea proiectului tehnic a reconstrucției sistemului intern de distribuție a agentului termic, procurarea contoarelor;
- extinderea altor tipurilor de servicii nereglementate.

3.2. Structura și dinamica creanțelor

Structura creanțelor pentru 9 luni ale anului 2022 este prezentată mai jos:

Tabelul nr. 14
mii lei

Nr. crt.	Creanțe	Cont contabil	Creanțele la:		Modificări
			30.09.2021	30.09.2022	
1.	Creanțe pe termen lung		-	-	-
2.	Creanțe curente, inclusiv	X	48 906,7	52 730,9	3 824,2
2.1.	Creanțe comerciale	221	35 290,7	36 512,3	1 221,6
2.1.1	<i>creanțe la energia termică cu provizion</i>		31 079,4	22 432,3	-8 647,1
2.1.1.1	<i>creanțe la energia termică fără provizion</i>	2211	53 814,2	42 893,9	-10 920,3
	<i>bugetul republican</i>	2211	392,5	914,5	522,0
	<i>bugetul municipal</i>	2211	0,0	1,0	1,0
	<i>fondul locativ</i>	2211	52 077,0	40 714,7	-11 362,3
	<i>agenți economici</i>	2211	1 344,7	1 263,7	-81,0
2.1.1.2	<i>provizioane privind energia termică</i>	222	(22 734,8)	(20 461,6)	2 273,2
2.1.2.	<i>creanțe la energia electrică</i>	2214	3 608,5	13 851,5	10 243,0
	<i>SA "ENERGOCOM"</i>	2214	3 608,5	13 815,5	10 243,0
2.1.3.	<i>creanțe comerciale (mărfuri)</i>	2216	85,4	0,0	-85,4
2.1.4.	<i>alte creanțe comerciale</i>	22135	517,4	228,5	-288,9
2.2.	Avansuri acordate	224	1 020,1	798,0	-222,1
2.3.	Creanțe ale bugetului	225	5 139,9	11 561,6	6 421,7
2.4.	Creanțe ale personalului	226	5,8	1,0	-4,8
2.5.	Alte creanțe curente	231, 232, 234	7 450,2	3 858,0	-3 592,2
	Total creanțe (1+2)	X	48 906,7	52 730,9	3 824,2

De remarcat este faptul că creanțele privind energia termică s-au diminuat cu 10 920,3 mii lei, de la 53 814,2 mii lei (30.09.2021) la 42 893,9 mii lei (30.09.2022).

Creanța înregistrată pentru energia electrică este creanță de termen scurt, termenul de achitare fiind scadent la data de 15 a lunii următoare celei de gestiune, chiar și luând în considerare faptul livrării continuă a energiei electrice în afara sezonului de încălzire. La sfârșitul lunii septembrie 2022 creanța pentru energie electrică înregistrează o majorare cu 10 243,0 mii lei față de perioada anului 2021. Această majorare se datorează inclusiv faptului că începând cu 01 ianuarie 2022 a fost aprobat un nou tarif pentru energia electrică (3,11 lei kWh) și faptului că odată cu implementarea Regulilor Pieței Energiei Electrice au apărut dificultăți în modalitatea de facturare

a energiei electrice livrate, atât sub aspect al lacunelor cadrului normativ, cât și sub aspectul implementării.

La compartimentul „Creanțe ale bugetului” (pct. 2.3) se înregistrează o creștere cu 6 421,7 mii lei (de la 5 139,9 mii lei la 6 421,7 mii lei), care se datorează achitării în avans a impozitului pe venitul din activitatea de întreprinzător, taxa pe valoarea adăugată, contribuțiilor de asigurări sociale obligatorii de stat și a primelor de asigurare obligatorie asistență medicală.

La categoria *Alte creanțe curente*, la sfârșitul perioadei de gestiune în suma de 3 858,0 mii lei este reflectată inclusiv plata efectuată către antreprenorul selectat în cadrul realizării Proiectului „Sistemul termoelectric al municipiului Bălți (S.A. „CET-Nord”)”.

3.3. Acțiunile întreprinse pentru recuperarea creanțelor

Pentru recuperarea creanțelor în perioada a 9 luni ale anului 2022 au fost realizate următoarele măsuri:

1. Acțiuni întocmite și înaintate spre examinare în instanța de judecată

În perioada de raportare pe rolul instanțelor de judecată au fost puse **1 270** de acțiuni înaintate de Secția Juridică, împotriva debitorilor la obiectul încasării creanțelor, în sumă totală de **9 690 085,03 lei**, penalităților, în sumă de **41 765,35 lei**, inclusiv taxa de stat în sumă de **391 112,78 lei**.

2. Hotărâri emise în rezultatul participării în ședințe de judecată și gestionării acțiunilor în procedură cu valoare redusă

Urmare a examinării acțiunilor în procedura de judecată, au fost emise **756** de Hotărâri judecătorești/*inclusiv pe acțiuni înaintate în anii precedenți*/, prin care s-a dispus încasarea de la debitori a creanțelor în sumă totală de **6 228 463,69 lei**, penalități în sumă totală de **41 765,35 lei**, inclusiv taxa de stat în sumă de **237 959, 0 lei**, din care:

- **752** în sumă totală de **6 049 875,24 lei** consumatori casnici, inclusiv taxa de stat în sumă de **230 657,91 lei**;
- **2** în sumă totală de **2 974,16 lei** consumatori noncasnici, inclusiv taxa de stat în sumă de **540 lei**;
- **1** în sumă totală de **174 604,29 lei**, pentru nerespectarea clauzelor contractuale, inclusiv penalități în sumă de **41 765,35 lei** și taxa de stat **6 491,09 lei**,
- **1** în sumă totală de **1 010,00 lei**, recuperarea prejudiciului urmare a acțiunilor delictuale, inclusiv taxa de stat **270,00 lei**.

3. Activitatea cu privire la întreprinderea măsurilor de rigoare în scopul recuperării creanțelor de la debitori, inclusiv în cazul procedurilor de insolvabilitate a acestora

Recepționate, pe parcursul perioadei de raportare, au fost **1 012** Titluri executorii/*inclusiv pe hotărâri judecătorești din anii precedenți*/, în sumă totală de **8 656 081,10 lei**, inclusiv taxa de stat în sumă de **328 401,11 lei**, din care:

- **1 003** în sumă totală de **8 625 411,12 lei** consumatori casnici, inclusiv taxa de stat în sumă de **325 715,85 lei**;

- **8** în sumă totală de **39 659,98 lei** consumatori noncasnici, inclusiv taxa de stat **2 415,26 lei**.
- **1** în sumă totală de **1 010,00 lei** repararea prejudiciului delictual, inclusiv taxa de stat **270,00 lei**.

Înaintate spre executare către executorii judecătorești au fost **810** Titluri executorii/*inclusiv pe hotărâri judecătorești din anii precedenți/* în sumă totală de **6 431 860,19 lei**, inclusiv taxa de stat în sumă de **246 469,38 lei**.

- **800** în sumă totală de **6 421 415,69 lei** consumatori casnici, inclusiv taxa de stat în sumă de **243 590,82 lei**;
- **9** în sumă totală de **9 434,50 lei** consumatori noncasnici, inclusiv taxa de stat **2 608,56 lei**;
- **1** în sumă totală de **1 010,00 lei** repararea prejudiciului delictual, inclusiv taxa de stat **270,00 lei**.

Achitate benevol de către debitori, până la înaintarea titlurilor executorii spre executare silită, inclusiv prin înaintarea cererilor de eșalonare a plății, sunt **204** de titluri executorii în sumă totală de **7 009 419,26 lei**.

- **203** în sumă totală de **6 938 558,75 lei** consumatori casnici;
- **1** în sumă totală de **70 860,51 lei** consumatori noncasnici.

Recuperate creanțe prin intermediul conturilor speciale ale executorilor judecătorești:

- **3 418 876,79 lei** de la consumatori casnici;
- **17 814,74 lei** de la consumatori noncasnici.

Astfel, pe parcursul perioadei de raportare, s-a atestat o intensificare a măsurilor direcționate spre recuperarea creanțelor, comparativ cu perioada analogică al anului precedent, ca rezultat fiind:

- înaintate în instanță cu **97** acțiuni mai mult;
- emise de instanțele de judecată cu **6** hotărâri de încasare mai mult;
- recepționate titluri executorii cu **282** mai mult;
- transmise titluri executorii spre executare silită cu **200** mai mult;
- achitate benevol creanțe cu **2 891 731,58 lei** mai mult;
- recuperate creanțe prin intermediul conturilor speciale ale executorilor judecătorești cu **543 106,28 lei** mai mult.

3.4. Structura și dinamica datoriilor

Informația cu privire la datoriile creditoare ale S.A. „CET-Nord” pentru 9 luni ale anului 2022 este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 15
mii lei

Nr. crt.	Datorii	Cont contabil	Datoriile la:		Modificări
			30.09.2021	30.09.2022	
1	Datorii comerciale, inclusiv	521	134 925,2	13 842,3	-121 082,9
1.1	pentru gaze naturale (inclusiv penalități)	521, 428	133 818,4	7 343,2	-126 475,2
1.1.1	Datoria istorică către SA „Moldovagaz”		0,0	0,0	0,0
1.1.2	Datoria istorică către SRL „Bălți-Gaz”		126 411,4	0,0	-126 411,4

1.1.3	Penalități calculate de furnizorul de gaze naturale		4 922,7	0,0	-4 922,7
1.1.4	Datoria curentă către SA „Moldovagaz”		2 484,3	7 343,2	4 858,9
1.2	pentru alte tipuri de combustibil	5211	115,8	155,1	39,3
1.3	pentru energia procurată	5214	11,0	16,1	5,1
1.4	pentru apă	5214	0,0	1,3	1,3
1.5	alte datorii comerciale	521	980,0	6 326,6	5 346,6
2	Datorii calculate:	X	4 621,3	5 597,6	976,3
2.1	față de buget	534	0,0	0,0	0,0
2.2	față de personal	531, 532	4 621,3	5 597,6	976,3
3	Datorii privind credite și împrumuturi	X	108 581,3	169 602,5	61 021,2
3.1	Credite bancare pe termen lung	4112	108 581,3	169 602,5	61 021,2
3.2	Credite bancare pe termen scurt	5112	0,0	0,0	0,0
3.3	Dobânzi aferente creditelor bancare	5116	0,0	0,0	0,0
4	Avansuri primite	523	118,3	253,1	134,8
5	Alte datorii	X	100 459,4	177 602,8	77 143,4
5.1	bunuri primite în gestiune	427	43 114,2	46 369,4	3 255,2
5.2	venituri anticipate pe termen lung	424	40 427,0	33 536,1	-6 890,9
5.3	venituri anticipate curente	535	7 879,2	5 697,5	-2 181,7
5.4	provizioane curente	538	8 121,5	91 112,2	82 990,7
5.5	altele	5443	917,5	887,6	-29,9
6	Impozit amânat	428	30 247,4	15 348,4	-14 899,0
Total datorii (1+2+3+4+5+6)		X	378 952,9	382 246,7	3 293,8

Conform datelor prezentate mai sus, valoarea datoriei istorice față de furnizorul de gaze naturale la sfârșitul a 9 luni ale anului 2022 s-a diminuat cu 126 411,4 mii lei comparativ cu 9 luni ale anului 2021 (inclusiv penalitatea calculată în mărime de 4 922,7 mii lei). Astfel datoria istorică față de furnizorul de gaze naturale a fost achitată.

Datoriile la consumul curent de gaze naturale constituie 7 343,2 mii lei sau cu 4 858,9 mii lei mai mult ca în perioada similară a anului precedent. De menționat este faptul că toate datoriile curente față de furnizorul de gaze naturale au fost onorate conform prevederilor contractuale.

Diminuarea datoriilor privind creditele și împrumuturile se datorează rambursării la termen a creditelor bancare contractate pentru implementarea proiectelor investiționale conform graficului la scadență, la care restanțele nu se admit. Însă, în perioada de raportare valoarea creditelor bancare pe termen lung a crescut cu 61 021,2 mii lei față de perioada similară a anului 2021 din motivul semnării Contractului de Recreditare cu Ministerul Finanțelor și tragerea în luna iunie a sumei de 77 020,9 mii lei pentru achitarea datoriei istorice față de SRL „Bălți-Gaz”.

Impozitul amânat este recunoscut în conformitate cu IAS 12 „Impozitul pe profit”, pentru diferențele temporare ce apar între valoarea contabilă a activelor și datoriilor utilizată în scopul

raportărilor financiare și baza fiscală utilizată pentru calculul impozitului (MF la valoarea în scopuri fiscale, rezervele, provizioanele formate).

Impozitul amânat este calculat pe baza cotelor de impozitare care se preconizează că vor fi aplicabile diferențelor temporare la reversarea acestora, utilizând rate de impozitare în vigoare sau în mare măsură adoptate la data de raportare.

Evaluarea impozitului amânat reflectă consecințele fiscale care ar decurge din modul în care Societatea se așteaptă, la data de raportare, să recupereze sau să deconteze valoarea contabilă a activelor și datoriiilor sale.

Creanțele privind impozitul amânat nerecunoscute sunt evaluate la fiecare perioadă de raportare și recunoscute în măsura în care este probabil să fie disponibil un profit impozabil viitor față de care să poată fi utilizate.

Luând în considerare cele menționate supra, se atestă o dinamică pozitivă pe aspectul micșorării datoriiilor comerciale ale entității, iar pentru perioada a 9 luni ale anului 2022 s-a menținut tendința pozitivă de achitare la scadență a datoriiilor conform clauzelor contractuale prestabilite între părți, fapt ce confirmă echilibrul financiar al entității.

Conform prevederilor **art. 6, alin. 1 al** Codului Fiscal *Impozitul este o **plată obligatorie** cu titlu gratuit, care nu ține de efectuarea unor acțiuni determinate și concrete de către organul împuternicit sau de către persoana cu funcții de răspundere a acestuia pentru sau în raport cu contribuabilul care a achitat această plată.*

Entitatea nu a admis pe parcursul perioadei raportate restanțe la compartimentul dat, iar mărimea impozitelor și taxelor calculate și achitate în perioada a 9 luni ale anului 2021 și 9 luni ale anului 2022 este reflectată în tabelul de mai jos.

Tabelul nr. 16
mii lei

Impozite și taxe	30.09.2021		30.09.2022	
	Calculat	Achitat	Calculat	Achitat
TVA	6 155,3	7 676,1	6 288,9	7 809,7
FOAM	2 787,6	2 800,0	4 292,0	3 750,0
BASS	7 470,6	7 100,0	11 650,2	10 500,0
Impozit pe venit	2 493,8	2 600,0	3 882,0	3 250,0
Impozit pe venitul obținut din activitatea de întreprinzător	5 028,1	7 578,1	5 358,2	376,8
Alte impozite și plăți	54,9	119,4	298,2	376,4
Total	23 990,3	27 873,6	31 769,5	35 062,9

Dinamica pozitivă a achitărilor se atestă pe toată perioada analizată, iar restanțe la achitarea acestora nu se admit.

IV. INDICATORI NON FINANCIARI

Climatul economic autohton, prezintă necesitatea elaborării și implementării de noi, indicatori financiari și non-financiari necesari raportării manageriale interne și structurați în cadrul instrumentului decizional modern denumit „Tablou de bord” ca instrument de gestiune pentru monitorizarea, implementarea și realizarea strategiilor de dezvoltare corporativă.

Pentru orice întreprindere formula ideală de succes ar fi asigurarea unei balanțe între indicatorii financiari și non-financiari.

4.1. Indicatori de mediu

Implementarea politicii de mediu și a direcțiilor de acțiune stabilite pentru implementarea obiectivelor generale de management au condus la îmbunătățirea performanței de mediu a companiei.

În ceea ce privește evaluarea aspectelor legate de impactul activității de bază a Societății, S.A. „CET-Nord” acționează în mod responsabil, eficient și continuu pentru asigurarea conformării cu cerințele reglementate prin lege, prin autorizări și certificări și prin respectarea cerințelor contractuale în relație cu clienții.

În urma analizei au fost stabilite și se evaluează impacturile asupra mediului și se determină aspectele semnificative de mediu.

Activitățile cu impact asupra mediului realizate se analizează anual. Se iau în considerare condițiile de funcționare normale și anormale, mentenanța și situațiile de urgență previzibile.

În momentul de față Societatea deține:

- ✓ Autorizație pentru emisia poluanților în atmosferă de la sursele fixe de poluare P – 0905/2020, eliberată 14.09.2020, valabilă până la 14.07.2025;
- ✓ Autorizație de mediu pentru folosință specială a apei nr. IES 80, număr de înregistrare 01-08-06/1 din 01.10.2015, valabilă până la 01.10.2027.

Rezultatele monitorizării emisiilor pe factori de mediu este prezentat în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 17
Tone

Sursa de poluare	CO emisie	CO normativ	NO _x emisie	NO _x normativ
Secția Cazane și Turbine	13,078	58,5508	1,375	171,3477
Centrala în cogenerare	9,103	63,4138	4,351	48,7854
Centrala termică Molodova	0,36	1,6675	0,010	0,832
Total	22,541	123,6321	5,726	220,965

Reclamații, sesizări - Nu au fost înregistrate în perioada de raportare.

Prescripții impuse de autoritățile de control (IES) - Pe perioada de raportare nu au fost înaintate.

4.2. Managementul performanței organizaționale

Organizarea Societății este nemijlocit subordonată atingerii obiectivelor previzionate ale entității, constituind un mijloc esențial pentru realizarea lor.

Rezultatele obținute în perioada de raportare au la bază măsurile și abordările managementului strategic al companiei, în principal prin:

1. Guvernanță corporativă

S.A. „CET-Nord” urmărește conformarea cu principiile prevăzute în **Codul de Guvernanță Corporativă** aprobat de Adunarea Generală a acționarilor (Proces-verbal nr. 1 din 03 iunie 2020) în contextul în care, la nivel regional, european dar și național se pune un accent deosebit pe asigurarea creșterii gradului de transparență în afaceri, eliminării corupției și pe implementarea celor mai bune practici de guvernanță corporativă în administrarea și managementul companiilor cu capital de stat.

Implementarea regulilor de guvernanță corporativă asigură un proces decizional transparent, fundamentat pe reguli clare și obiective menite să conducă la creșterea nivelului de încredere a acționarilor în Societate.

Responsabilizând importanța pentru Societate a sarcinilor asumate, managementul entității se angajează să asigure o guvernare corporativă eficientă, transparentă și performantă, care ar permite Societății atingerea obiectivelor stabilite. Totodată organul executiv conduce respectând legile și reglementările aplicabile Societății, cu **toleranță zero față de orice formă de încălcare a drepturilor omului, de corupție ori dare de mită.**

La nivelul conducerii executive sunt implementate activități de gestionare a conformității cu prevederile legale în scopul prevenirii oricărei forme de corupție atât în relațiile interne cu și dintre salariați, cât și în raporturile stabilite de entitate cu alte persoane și/sau entități.

Codul de etică în afaceri stipulează liniile directoare generale cu privire la desfășurarea afacerilor entității în concordanță cu cele mai înalte standarde de etică în afaceri fiind publicat pe pagina *web* a Societății.

Societatea interzice cu strictețe orice represalii asupra unui salariat care, de bună credință, solicită ajutor sau raportează un act de încălcare cunoscut sau suspectat.

În ceea ce privește conflictul de interese, angajații trebuie să evite orice interes privat netransparent care influențează capacitatea lor de a acționa în interesul entității sau care face dificilă efectuarea muncii lor în mod obiectiv și eficient.

La data de 06.04.2022 a fost aprobată **Declarația de politică privind Sistemul de Management Integrat**, iar angajamentul ferm de a respecta toate prevederile legale în materie de corupție a fost asumat odată cu semnarea și aprobarea **Declarației privind politica anti-mită** (proces-verbal nr. 3 al Consiliului Societății din 07.04.2022). În 9 luni ale anului 2022 nu a existat nici un incident de corupție.

Valorificând oportunitățile existente și viitoare, în vederea consolidării poziției pe piață și a realizării scopului principal Societatea, prin Adunarea Generală a acționarilor (Proces-verbal nr. 1 din 10.06.2022), și-a stabilit **Direcțiile prioritare de dezvoltare pentru anii 2022-2024**, în care au fost structurate direcțiile strategice de acțiune privind administrarea resurselor, proceselor operaționale și de management ale Societății în scopul realizării eficiente a obiectivelor de performanță stabilite.

De la 17.06.2022 (Proces-verbal al Consiliului Societății nr. 7 din 17.06.2022) au fost puse în aplicare unele modificări de eficientizare a **organigramei** fiind în corelare cu nevoile impuse de activitățile desfășurate în cadrul Societății și cu proiectele de dezvoltare viitoare și îndeplinirea obiectivelor asumate.

În vederea realizării scopului și misiunii sale, S.A. „CET-Nord” menține și îmbunătățește un Sistem Integrat de Management, combinând cerințele standardelor **ISO 9001:2015, 50001:2018, 45001:2018, 14001:2015 și 37001:2016** într-un sistem coerent, unic, astfel încât procesele care folosesc aceleași resurse - umane, materiale, infrastructură, financiare, informaționale - sunt interconectate pentru a îndeplini obiectivele stabilite, respectiv satisfacerea exigențelor clienților și părților interesate.

Un sistem integrat de management reprezintă o abordare managerială logică și sistematică ceea ce permite luarea de decizii strategice și operaționale optime care iau în considerare toate aspectele esențiale ce conduc la funcționarea eficientă a unei organizații.

Proiectarea și implementarea unui Sistem de Management Integrat au avut la bază o decizie strategică a managementului de la cel mai înalt nivel al S.A. „CET-Nord”, decizie influențată și de necesitatea ca organizația să satisfacă permanent cerințele clienților săi, să-și îmbunătățească continuu activitatea și să îndeplinească cerințele legislative în vigoare.

Drept recunoaștere a managementului performant, Societatea este certificată de către Organismele de Certificare **TÜV Thüringen Germania**, conform standardelor ISO 9001:2015, ISO 50001:2018, ISO 45001:2018, ISO 14001:2015 și de către **RINA SIMTEX** conform cerințelor standardului ISO 37001:2016.

Certificatele au fost emise pentru o perioadă de 3 ani, perioadă în care Societatea va fi verificată suplimentar prin două misiuni de audit de supraveghere.

Ajustarea cadrului normativ intern

Sistemul de proceduri instituite pentru fiecare dintre activitățile procedurale ale Societății reprezintă unul dintre instrumentele eficiente de supraveghere a activității acesteia în cadrul mecanismului de urmărire și control al acțiunilor întreprinse pentru materializarea obiectivelor stabilite.

În domeniul **modernizării infrastructurii IT** au fost realizate următoarele acțiuni:

- ✓ asigurarea cu date pentru migrarea în sistemul financiar-contabil a informațiilor legate de consumatorii casnici și noncasnici;
- ✓ modernizarea parcului tehnicii de calcul;
- ✓ ajustarea aplicației de digitalizare a conductelor prin păstrarea diferitor parametri ale acestora și utilizarea acestora pentru calculul pierderilor pentru facturare;
- ✓ migrarea de la serviciile email utilizate de pe yandex.ru la un server email propriu din cadrul Societății;
- ✓ asigurarea locurilor de muncă cu imprimante multifuncționale etc.

2. Eficientizarea relațiilor instituționale la nivel național (Parlament, Guvern, ANRE, APP) local (APL) și, după caz, nivel internațional

Pe parcursul perioadei de raportare, de către S.A. „CET-Nord” au fost prezentate propuneri și obiecții la proiectele de hotărâri ale ANRE, prezentate în termen informațiile și rapoartele solicitate de către APP, ANRE și MIDR, precum și înaintate demersuri către APL privind întreprinderea unor măsuri în vederea dezvoltării și eficientizării Sistemului Centralizat de Alimentare cu Energie Termică.

În acest scop, prin scrisoarea nr. 420-08/0036 din 10.01.2022, s-a prezentat în adresa Agenției Proprietății Publice atât informația cu privire la obiectele care pot fi reconectate la S.A. „CET-Nord”, precum și măsurile întreprinse în vederea reducerii consumului de gaze naturale, energie termică și electrică.

Ulterior, prin scrisoarea nr. 420-08/0082 din 19.01.2022 S.A. „CET-Nord” a remis către APP informația referitor la reconectarea clădirilor instituțiilor publice la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, fiind anexate demersurile corespunzătoare expediate în adresa Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți și Școlii Sportive Specializate pentru Copii și Juniori de Rezerve Olimpice de probe de apă, care însă nu și-au găsit finalitate.

Despre acest fapt Agenția Proprietății Publice a fost informată prin scrisoarea nr. 420-08/0475 din 31.03.2022, fiind totodată comunicat că în ultima perioadă de raport n-au fost reconectate clădiri ale instituțiilor publice la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică (SACET) stipulate în Lista clădirilor a fi reconectate la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică.

Urmare a emiterii Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 30 din 13.07.2022 prin care s-a prescris obligația conectării/reconectării clădirilor instituțiilor publice la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică (SACET), S.A. „CET-Nord” a informat Agenția Proprietății Publice prin scrisoarea nr. 420-08/1203 din 19.08.2022 cu privire la faptul că unii administratori ai instituțiilor, din deferite motive nejustificate, refuză semnarea antecontractelor privind instalarea utilajului necesar și efectuarea lucrărilor de reparație a rețelelor termice, considerent din care au fost expediate în adresa lor scrisori privind executarea necondiționată a Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale, concomitent fiind informată și Procuratura mun. Bălți.

Un alt aspect important ar fi expedierea către APP a demersului nr. 512-08/0047 din 13.01.2022 cu privire la actualizarea Hotărârii Guvernului nr. 246 din 08.04.2010, fiind solicitată excluderea din Anexa nr. 1 a Hotărârii proiectului de asistență tehnică „Planul de dezvoltare corporativă” cu ID-ul 872113687864 finanțat de fondul SIDA-BERD, precum și au fost menționate proiectele ce necesită revalidate.

În scopul eficientizării cheltuielilor întreprinderii aferente facturării consumurilor de energie termică, a fost expediat în adresa MIDR, APP și ANRE demersul nr. 120-08/0462 din 30.03.2022 cu privire la operarea unor modificări a cadrului normativ în vigoare:

- excluderea din pct. 10 a Hotărârii de Guvern nr. 191 din 19.02.2002 a sintagmei „Cantitatea de energie termică utilizată lunar este confirmată printr-un act, semnat de reprezentantul furnizorului și al gestionarului”,
- includerea a unei prevederi noi în pct. 65 subpct. 20) a Hotărârii ANRE nr. 23 din 26.01.2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind furnizarea energiei termice cu următorul conținut: „la solicitarea scrisă a consumatorului, să întocmească actul privind cantitatea de energie termică utilizată lunar, care va fi semnat de reprezentantul furnizorului și al gestionarului”.

În acest sens, este de menționat că obligația impusă față de furnizor cu privire la confirmarea „lunară” a cantității de energie termică furnizate contravine principiului eficienței investițiilor efectuate, în mod special cu privire la echipamentele de măsurare a energiei termice dotate cu sisteme de citire la distanță a datelor contorizate. Or, eficiența investițiilor în echipamentele de măsurare moderne trebuie să fie reflectată în primul rând prin optimizarea costurilor, având în vedere faptul că în corespundere cu prevederile art. 21 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, titularii de licență sunt obligați să respecte principiul eficienței maxime cu cheltuieli minime și să prezinte Agenției evaluarea argumentată a cheltuielilor pe care le-au suportat. Astfel, impunerea confirmării lunare a cantității de energie termică furnizate, prin semnătura reprezentantului furnizorului și al gestionarului, nu are careva relevanță în condițiile în care toate echipamentele de măsurare instalate de către furnizor sunt legalizate pe teritoriul Republicii Moldova, iar consumatorul are

posibilitatea verificării acestor date, inclusiv a volumelor facturate, reieșind din prevederile pct. 65 subpct. 12) a Hotărârii ANRE nr. 23 din 26.01.2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind furnizarea energiei termice.

Urmare a demersului formulat, atât Agenția Proprietății Publice prin răspunsul nr.05-04-2543 din 15.04.2022, cât și ANRE prin scrisoarea nr. 04-02/1453 din 22.04.2022, și-au exprimat susținerea referitor la propunerile de modificare a cadrului normativ în vigoare, întrucât obligația impusă față de furnizor cu privire la confirmarea lunară a cantității de energie termică furnizate, contravine principiului eficienței investițiilor efectuate, iar modificările propuse ar stabili expres obligațiile furnizorului, fără lezarea drepturilor consumatorului.

În temeiul indicației APP nr. 14-05/2636 din 20.04.2022, prin scrisoarea nr. 110-08/0626 din 03.05.2022 S.A. „CET-Nord” a informat Agenția despre faptul că în conformitate cu Planul de integritate privind înlăturarea riscurilor de corupție în cadrul S.A. „CET-Nord” a fost elaborat Codul de conduită profesională al angajatului „CET-Nord” SA, cod: RS-03 pus în aplicare Codul de etică în afaceri și aprobat Planul de management a riscurilor și oportunităților de corupție în conformitate cu cerințele standardului internațional ISO 37001:2016. Totodată, s-a comunicat că Societatea este certificată de către Organismul de Certificare RINA SIMTEX, membru al IQNET, conform cerințelor standardului ISO 37001:2016, certificat nr. ABMS-265/21 din 26.11.2021. Cu referire la mecanismele de colectare a informațiilor referitoare la cazurile de corupție, S.A. „CET-Nord” a elaborat, aprobat și a pus în aplicare Regulamentul cu privire la regimul juridic al cadourilor, cod: RS-23; Procedura de Sistem Integrat „Avertizorii de integritate și procedurile de denunțarea ilegalităților și a influențelor necorespunzătoare”, cod: PSI-19 și Procedura de Sistem Integrat „Evaluarea riscurilor de mituire”, cod: PSI-23.

Referitor la problematica existentă și riscurile previzibile ale intrării în vigoare a Regulilor pieței energiei electrice în lipsa aplicării preventive în regim de testare a acestora, fără a implica responsabilități financiare între participanții la piața de energie electrică, S.A. „CET-Nord” a informat prin nota informativă nr. 400-08/0741 din 30.05.2022 Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Agenția Proprietății Publice, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, ÎS „Moldelectrica” și SA „Energocom”, fiind evidențiat faptul că o problemă majoră, la care în repetate rânduri a fost atrasă atenția ar fi necesitatea armonizării cadrului legal în procesul de testare fără costuri a aplicării Regulilor pieței energiei electrice.

Ulterior, prin scrisoarea nr. 200-08/0818 din 17.06.2022 la demersul APP nr. 14-05-3753 din 14.06.2022 S.A. „CET-Nord” a informat Agenția despre faptul că întreprinderea în calitate de participant la Piața energiei electrice a semnat și înregistrat contractul ca Parte Responsabilă de Echilibrare cu Operatorul Sistemului de Transport, care a fost transmis către Furnizorul central de energie electrică S.A. „Energocom” ca responsabil al Grupului de echilibrare. Totodată, a fost reiterat faptul că pentru implementarea Regulilor pieței energiei electrice fără constrângeri și riscuri urmează a fi realizate un șir de măsuri de ordin tehnic și operațional, precum și armonizarea cadrului normativ în vigoare. Astfel, prin demersul nr. 100-08/1190 din 18.08.2022, S.A. „CET-Nord” a solicitat Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Agenției Proprietății Publice includerea centralelor electrice de termoficare urbană în categoria beneficiarilor de software specializate în vederea prognozării producerii energiei electrice care, urmează a fi dezvoltate în cadrul programului „Abordarea impactului crizei energetice în

Republica Moldova” finanțat de Uniunea Europeană și implementat de PNUD Moldova. Demersul formulat este condiționat de faptul că la situația actuală întreprinderea nu dispune de mijloace financiare necesare în vederea dezvoltării unui astfel de software specializat, însă implementarea acestuia în cadrul S.A. „CET-Nord” ar permite monitorizarea și diminuarea dezechilibrelor generate în rezultatul producerii energiei electrice în regim de cogenerare, iar în corespundere cu prevederile Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, statele contractante ale Comunității Energetice au obligația de a promova și de a susține tehnologiile de cogenerare de înaltă eficiență.

În vederea atenuării impactului crizei energetice asupra S.A. „CET-Nord” și consumatorilor săi, în caz de limitare a furnizării gazelor naturale în perioada sezonului de încălzire 2022-2023, întreprinderea prin demersul nr. 100-08/1096 din 05.08.2022 a intervenit către MIDR cu privire la modificarea pct. 55 subpct. 3 din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 207/2019 cu expunerea acestuia într-o redacție nouă „3) în cazul în care aplicarea măsurilor prevăzute la subpunctele 1) și 2) nu asigură aprovizionarea tuturor consumatorilor protejați, se va proceda la limitarea sau sistarea furnizării gazelor naturale și celorlalte categorii de consumatori noncasnici, care anterior erau incluși în categoria consumatorilor protejați, cu excepția centralelor electrice cu termoficare și/sau centralelor termice racordate la o rețea de transport sau de distribuție a gazelor naturale, care livrează energie termică în sistemul centralizat de alimentare cu energie termică”.

Completarea propusă este condiționată de faptul că în localitățile urbane unde funcționează un Sistem de Alimentare Centralizată cu Energie Termică (SACET), numărul consumatorilor casnici și al prestatorilor de servicii sociale esențiale racordați la SACET este mult mai mare decât cel al consumatorilor ale căror instalații utilizate sunt racordate la rețelele de distribuție a gazelor naturale. Astfel, din considerentul că consumatorii racordați la SACET nu dispun alte tipuri de surse de încălzire, impactul limitării sau sistării furnizării gazelor naturale către centralele electrice cu termoficare, ar fi unul cu mult mai considerabil și ar afecta un număr mai mare de consumatori. În contextul scrisorii nr. 14-05-1778 din 18.03.2022, S.A. „CET-Nord” prin demersul nr. 300-08/0849 din 23.06.2022 a solicitat Agenției Proprietății Publice opinia cu privire la aplicarea cadrului normativ atât pentru stabilirea valorii bunurilor materiale foste în folosință și a deșeurilor recuperabile, cât și pentru comercializarea bunurilor materiale foste în folosință și a deșeurilor recuperabile. Suplimentar s-a menționat că în rezultatul procesului de producere, reparațiilor și întreținerii mijloacelor fixe, întreprinderea obține bunuri materiale recuperabile: piese uzate, deșeuri de metal, deșeuri recuperabile, confecții din metal, țevi metalice cu diferite grade de uzură, ulei tehnic uzat, butoaie din metal (ambalaj pentru ulei), var stins, tambururi din lemn, sedimente de păcură etc. Astfel, în scopul aplicării corecte a cadrului normativ la determinarea valorii acestor bunuri s-a solicitat opinia Agenției și cu privire la corectitudinea evaluării bunurilor de către o comisie instituită în cadrul întreprinderii (fapt ce nu va genera costuri suplimentare) sau evaluarea prin contractarea serviciului licențiat de evaluare, care va genera costuri.

Urmare a demersului formulat, Agenția Proprietății Publice prin răspunsul nr. 14-05-4444 din 13.07.2022 a comunicat că activele neutilizate pot fi vândute la decizia consiliului societății comerciale cu capital integral sau majoritar public, având acordul prealabil al autorității administrației centrale. Totodată, în scopul asigurării transparenței și obținerii veniturilor maximale, s-a recomandat organizarea licitației „cu strigare”, pentru comercializarea stocurilor

materiale, pieselor de schimb, rezultate din procesul de producere, reparațiilor și întreținerii mijloacelor fixe ale societății, iar mijloacele financiare obținute de la comercializarea bunurilor întreprinderii, după acoperirea cheltuielilor aferente comercializării activelor neutilizate, se folosesc prioritar pentru achitarea restanțelor întreprinderii față de bugetul public național, iar cele rămase se investesc în dezvoltarea entității.

Cu referire la solicitarea nr. 12-05-4369 din 11.07.2022, S.A. „CET-Nord” prin scrisoarea nr. 100-08/1018 din 22.07.2022 a expediat în adresa Agenției Proprietății Publice Direcțiile prioritare de dezvoltare pentru anii 2022-2024 aprobate la Adunarea Generală a acționarilor din 10.06.2022.

În raport cu administrația publică locală, este de remarcat și faptul că adresările anterioare ale S.A. „CET-Nord” către Primăria mun. Bălți (nr. 400-08/0294 din 12.02.2021 și nr. 400-08/0548 din 24.03.2021) cu privire la examinarea subiectului privind transmiterea cu titlu gratuit a ÎM „Termogaz-Bălți” în proprietatea statului și fuzionarea acesteia cu S.A. „CET-Nord”, precum și transmiterea tuturor rețelelor termice aflate la balanța APL, și-au găsit finalitate, astfel că potrivit Hotărârii de Guvern nr. 205 din 30.03.2022 cu privire la transmiterea unei întreprinderi municipale, a unor bunuri, precum și reorganizarea unor persoane juridice, publicată în Monitorul Oficial nr. 98-105 din 08.04.2022, S.A. „CET-Nord” în calitate de (persoană juridică absorbantă) urmează să se reorganizeze prin fuziune (absorbție) cu ÎS „Termogaz-Bălți” (persoană juridică absorbită), fiind totodată acceptată și transmiterea tuturor rețelelor termice aflate la balanța APL către furnizorul de agent termic.

Suplimentar ar mai fi de menționat că, prin răspunsul nr. 512-08/0211 din 10.02.2022, S.A. „CET-Nord” a prezentat Primăriei mun. Bălți realizările unității termoenergetice pentru anul 2021 privind implementarea Strategiei de dezvoltare social-economică a municipiului Bălți pentru anii 2021-2025, fiind totodată pe această cale informată APL despre faptul că data de 24.12.2021 a fost semnat Acordul de împrumut între Republica Moldova și BERD în valoare de 15 milioane Euro și urmează ratificarea Acordului de împrumut și semnarea Acordului de Grant în valoare de 2,0 milioane Euro oferit din partea Parteneriatului Europei de Est pentru Eficiență Energetică și Mediu. Astfel, proiectul constituie punctul de sprijin pentru modernizarea continuă a SACET din municipiul Bălți și alinierii acestuia la tehnologiile moderne în scopul realizării obiectivelor naționale de eficiență energetică stabilite prin Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, care transpune Directiva UE/27/2012 cu privire la eficiența energetică, precum și va contribui la onorarea angajamentelor statului asumate în cadrul Tratatului de instituire a Comunității Energetice și a Acordului de Asociere RM-UE.

Prin demersul nr. 100-08/0872 din 29.06.2022 S.A. „CET-Nord” a sesizat Primăria mun. Bălți referitor la faptul că compartimentul 16 „Alimentarea cu energie termică” din Planul Urbanistic General al mun. Bălți conține informații care nu corespund adevărului și necesită a fi substituit cu informație veridică, în caz contrar aprobarea acestuia cu informații eronate este ilegală și inoportună. În acest sens, s-a remis anexat informația aferentă compartimentul 16 „Alimentarea cu energie termică” pentru actualizare.

Din considerentul că nu s-a dat curs demersului formulat, S.A. „CET-Nord” prin demersul nr. 100-08/1348 din 14.09.2022, a solicitat intervenția Agenției Proprietății Publice și Î.S. Institutul Național de Cercetări și Proiectări în domeniul amenajării teritoriului Urbanproiect, actualizarea

informației reflectate la compartimentul 16 „Alimentarea cu energie termică”, fapt ce v-a corespunde realității existente.

Ar mai fi de menționat că în temeiul Delegației de control nr. 13/2021 din 08.12.2021, ANRE a efectuat Controlul asupra activității licențiate desfășurate de către S.A. „CET-Nord” în perioada anilor 2019-2021.

La data de 13.04.2022 a fost recepționat Raportul privind rezultatele controlului întocmit de către echipa de control, care a fost examinat în termeni proximi de către S.A. „CET-Nord”, iar la data de 27.04.2022 prin scrisoarea nr. 100-08/0603, a fost transmis dezacordul cu privire la Raportul vizat, cu prezentarea argumentelor suplimentare pe 29 pagini și anexarea documentelor justificative (398 file).

Suplimentar, la data de 24.05.2022 a fost organizată ședința comună de lucru, în cadrul căreia au fost examinate divergențele cu privire la rezultatele controlului.

Deși o parte din argumentele S.A. „CET-Nord” au fost acceptate de către ANRE, ceea ce a fost reflectat în Raportul adițional la Raportul inițial al Agenției, care a fost recepționat de către întreprindere la data de 30.05.2022, un subiect cu impact financiar negativ asupra activității întreprinderii a rămas nesoluționat și anume în pct. 3 din dispozitivul Hotărârii nr. 317 din 03.06.2022 unde este indicat că: „Departamentul gaze naturale și energie termică, în procesul actualizării tarifelor și prețurilor reglementate, va diminua valoarea mijloacelor fixe cu 1 576,44 mii lei (232,08 mii lei în anul 2019, 555,64 mii lei în anul 2020 și 788,72 mii lei în anul 2021), aferente valorii investițiilor realizate, în corespundere cu tabelul nr. 12 și anexa nr. 13 ale Raportului”.

Considerând că pct. 3 din dispozitivul Hotărârii nr. 317 din 03.06.2022 este ilegal, abuziv și urmează a fi anulat, S.A. „CET-Nord” la data de 01.07.2022 a expediat în adresa ANRE cererea prealabilă împotriva Hotărârii Consiliului de Administrare nr. 317 din 03 iunie 2022, care prin răspunsul nr. 07-02/2521 din 08.08.2022 a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Astfel, S.A. „CET-Nord”, la data de 02.09.2022, prin scrisoarea nr. 300-08/1276 a informat Agenția cu privire la măsurile întreprinse în rezultatul controlului, iar la data 07.09.2022 a depus cererea de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ cu privire la anularea pct. 3 din dispozitivul Hotărârii nr. 317 din 03.06.2022.

Totodată, prin demersul nr. 610-08/1093 din 04.08.2022, s-a solicitat Agenției de a iniția o investigație, cu emiterea deciziei corespunzătoare la caz, în legătură cu faptul că odată cu punerea în aplicare a Regulilor pieței energiei electrice, S.A. „CET-Nord” prin demersul nr. 200-08/0790 din 09.06.2022 a intervenit către Î.S. „Moldelectrica” de a coordona noul model al Actului de balanță a energiei electrice pentru a reflecta fluxurile de energie electrică din rețeaua de transport spre rețeaua de distribuție și invers, cu repartizarea echitabilă și corectă a pierderilor de energie electrică conform activităților reglementate, reieșind din prevederile art. 86 alin. (2) al Legii nr. 107 din 27.05.2016 cu privire la energia electrică. Mai mult ca atât, din considerentul că întreprinderea suportă nejustificat pierderile de energie electrică aferente activității de transport a Î.S. „Moldelectrica”, S.A. „CET-Nord” s-a adresat repetat prin demersul nr. 200-08/0957 din 14.07.2022 referitor la necesitatea coordonării unui model corespunzător situației reale al Actului de balanță a energiei electrice.

La situația actuală este de menționat că problematica sesizată rămâne a fi nesoluționată.

4.3. Managementul resurselor umane

La situația perioadei de raportare numărul total de personal al entității era format din 447 de angajați, ceea ce constituie cu șase persoane mai mult în comparație cu 9 luni a anului 2021, dintre care 115 de femei și 332 de bărbați, adică **25,72%** din numărul total de personal sunt femei, fapt determinat de specificul de activitate a entității. Prin eliminarea oricăror forme de discriminare în cadrul entității, femeile sunt libere în alegerea ocupației, la angajarea pe orice loc de muncă vacant și la orice nivel al ierarhiei profesionale. Acest lucru creează condiții nediscriminatorii pentru avansarea în carieră, pentru remunerarea muncii în raport cu competențele profesionale și calitatea activității desfășurate, precum și pentru participarea la programe de calificare/recalificare profesională, perfecționare, specializare. Compania garantează pentru toți salariații, indiferent de sex, aplicarea principiului egalității de salarizare și a dreptului la alte avantaje, plătite de către angajator salariaților.

În Tabelul de mai jos este indicată evoluția numărului de personal pentru 9 luni a anului 2022 și reflectă situația și schimbările intervenite în structura personalului comparativ cu perioadele precedente. Se observă o creștere ușoară a numărului mediu de angajați. În perioada de raportare 8 persoane au fost angajate prin transfer de la ÎM „Termogaz-Bălți”.

Tabelul nr. 18

Evaluarea fluctuației de personal

Specificație	Număr personal		
	9 luni 2020	9 luni 2021	9 luni 2022
Număr total personal	460	441	447
Creșterea/descreșterea personal față de anul anterior (+;-)	+2	-19	+6
Nr. personal plecat	52	44	57
% în total număr salariați	11,30	9,97	12,75
Nr. personal nou angajat	70	28	62
% în total număr salariați	15,21	6,34	13,87
Rata fluctuației, %	11,30	9,97	12,75

Fluctuația în cadrul S.A. „CET-Nord” în 9 luni a anului 2022 a constituit **12,75%**, ceea ce constituie cu 2,78 puncte procentuale mai mult decât în 9 luni a anului 2021.

O rată a fluctuației de până la 25% este considerată normală, iar peste 25% semnalizează probleme în ceea ce privește gestionarea resurselor umane.

Tabelul nr. 19

Structura personalului S.A. „CET-Nord” pe categorii de vârste	
Categorii de vârstă	Total
18-25	8
26-30	16
31-35	47
36-40	44

41-45	59
46-50	68
51-55	85
56-60	68
61-65	48

Structura personalului pe grupe de vârstă denotă predominarea personalului cu vârsta de 36-60 ani (**72,48%**), ceea ce implică o vechime mai mare în muncă, o experiență mai bogată, o stabilitate mai mare în asigurarea cu resurse umane calificate. Vârsta medie a personalului constituie 48,36.

Tabelul nr. 20

Structura personalului după studii		
Superioare	148 persoane	33,10%
Medii de specialitate	60 persoane	13,42%
Secundar profesionale	145 persoane	32,43%
Liceale (medii)	70 persoane	15,65%
Gimnaziale	24 persoane	5,36%

În perioada de raportare a fost elaborată Procedura Operațională „Recrutarea, selecția și angajarea personalului în cadrul S.A. „CET-Nord”, cod: PO-06, care are ca scop asigurarea accesului egal al candidaților la posturile vacante din entitate, ținând cont de caracteristicile postului și competențele profesionale ale candidaților.

Pe parcursul perioadei de gestiune au fost instituite 28 comisii de concurs, au fost angajate 62 de persoane, pentru 14 noi angajați au fost stabilite perioade de probă. Au promovat cu succes perioada de probă - 14 persoane - 100%.

Formarea profesională a salariaților rămâne a fi unul din domeniile prioritare în activitatea SRU. Formarea, perfecționarea și dezvoltarea profesională a personalului se realizează în baza Planului anual de instruire aprobat prin Ordinul nr.16-P din 20.01.2022. Conform Planului de instruire au fost planificate pentru anul 2022 - 54 de instruiți, dintre care au fost realizate - 36 de instruiți, deci nivelul de realizare a Planului anual de instruire la data de 30.09.2022 constituie - **66,6%**. Astfel, 351 persoane au participat la diferite cursuri de instruire profesională. În cadrul întreprinderii au fost efectuate toate activitățile cerute de legislația în vigoare privind securitatea ocupațională și securitatea industrială, ținând cont de faptul că întreprinderea gestionează obiecte industriale periculoase.

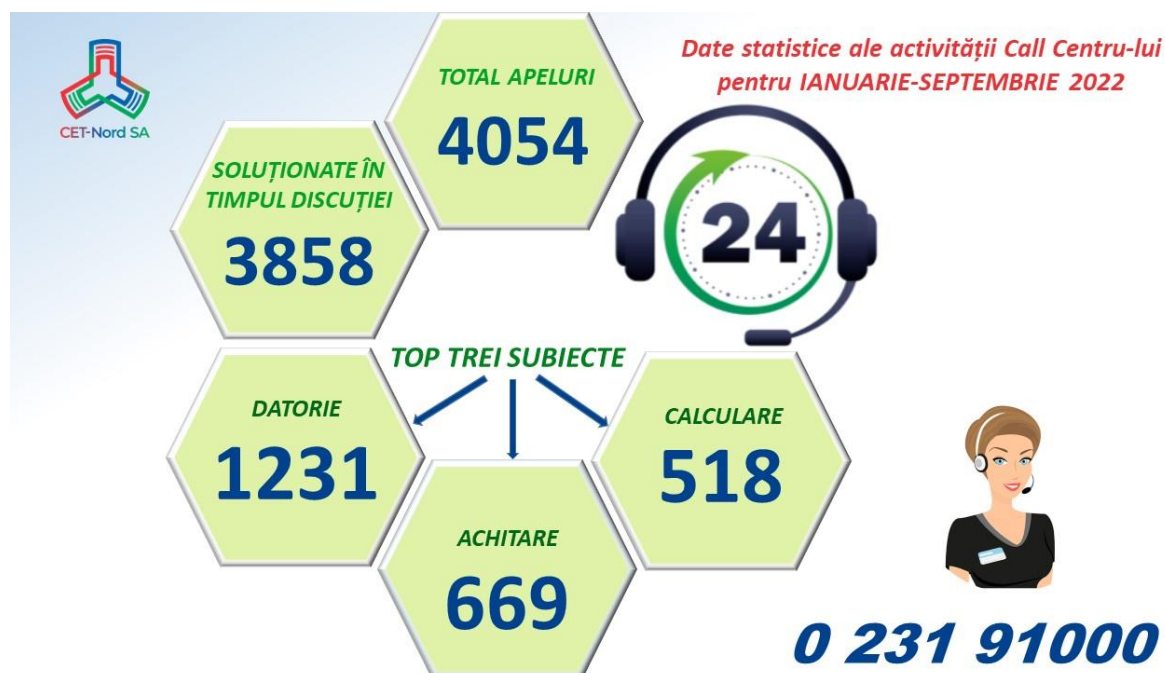
4.4. Imaginea pe piață și gradul de satisfacție al consumatorilor finali

Portofoliul companiei este concentrat pe Site-ul www.cet-nord.md, care este o platformă eficientă de comunicare utilizată în vederea informării consumatorilor despre activitatea întreprinderii, direcțiile de dezvoltare precum și comunicarea nemijlocită cu clientul care permite vizitatorilor site-ului să adreseze la orice oră a zilei o întrebare, o mulțumire sau o reclamație.

Pentru a fi mai aproape de consumator și a monitoriza continuu acest proces, comunicarea este realizată preponderent prin intermediul Call Centrului 24/24 tel. 0(231) 91000, sarcina de bază a căruia este să ofere consumatorilor suport, să soluționeze eficient orice problemă legată de SACET în cel mai scurt timp posibil.

În perioada de raportare au fost prelucrate 4 054 de apeluri, dintre care **95%** au primit răspuns/informație în timpul discuției telefonice, iar restul au fost soluționate, după intervenția nemijlocită a specialiștilor. Comparativ, în primele 9 luni ale anului 2021 au fost procesate 2 980 de apeluri. Astfel, se constată că în primele 9 luni ale anului 2022 prin intermediul Call Centrului au parvenit cu 36% mai multe apeluri decât în anul 2021. Fapt ce denotă că această metodă de comunicare a obținut încredere la consumator.

Pentru transparența activității de soluționare a apelurilor parvenite, lunar se publică pe pagina oficială, date statistice privind subiectele solicitate în apeluri de către consumatori:

În perioada de raportare s-au efectuat lucrări de modernizare și restabilire a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, astfel în luna ianuarie 2022 au fost conectate la sistemul de termoficare două centre comerciale: SRL „Casa Comercială Bulgară” și SRL „Unconsalex”. În rezultatul dialogului purtat privind racordarea la SACET, încăperile SMAU Bălți au fost racordate la rețeaua de alimentare centralizată cu energie termică.

S.A. „CET-Nord”, pe lângă căldură și confortul adus consumatorilor, urmărește cu atenție și participă activ la proiectele de eficientizare energetică și reducerea impactului asupra mediului înconjurător. Astfel, în cadrul unei campanii de reciclare inițiată de ECO Recycling Moldova, pe teritoriul întreprinderii au fost instalate trei puncte de colectare a deșeurilor electrice și electronice, unde angajații întreprinderii și consumatorii, care vizitează întreprinderea, continuă să aducă deșeurile electronice spre gestionarea eco-rațională a acestora.

Pentru a asigura o dezvoltare continuă sectorului termoenergetic S.A. „CET-Nord”, alături de Universitatea Tehnică din Republica Moldova, promovează rolul formării profesionale a specialiștilor din domeniul producerii, transportului, distribuției și consumului final de energie termică și electrică. În acest sens, pe data de 22 martie 2022, a fost semnat un Acord de colaborare. Acordul respectiv va asigura dezvoltarea tinerilor specialiști prin activități semestriale/anuale de formare profesională în care vor fi organizate seminare, ateliere de lucru, instruirii și vor fi lansate proiecte de nivel național și sectorial.

Totodată S.A. „CET-Nord” a desfășurat excursii pentru studenții de la colegiile din mun. Bălți. Excursiile respective au ca scop familiarizarea elevilor cu mediul profesional și promovarea valorilor întreprinderii. Dialogul cu studenții oferă oportunitatea de a interacționa cu viitorii tineri specialiști pentru a crea o nouă viziune asupra domeniului energetic municipal și a spori interesul noilor generații pentru această ramură.

De ziua copiilor, S.A. „CET-Nord” a organizat o excursie pentru copiii angajaților întreprinderii. Cei mici au avut ocazia să viziteze locurile de muncă ale părinților și să exploreze procesele de lucru a stațiilor, să afle cum este furnizată energia termică, iar la final, alături de colectivul întreprinderii, au avut ocazia să planteze arbuști pentru a releva importanța ecologiei pentru viitorul lor.

Parteneriatul BERD - S.A. „CET-Nord” este în continuă derulare și asigură modernizarea utilajelor, confortul termic, siguranța consumatorului și micșorarea impactului ecologic asupra mediului - obiective prioritare pentru întreprindere.

În cadrul Adunării Anuale a Consiliului Guvernatorilor BERD, ce a avut loc la Marrakech, Maroc, au fost premiate cele mai sustenabile proiecte din lume, unde S.A. „CET-Nord” a fost decernat cu premiul mare, Gold Award, pentru proiectele de eficiență energetică implementate cu suportul BERD. Sunt premiate întreprinderile ale căror proiecte sunt evaluate preliminar și monitorizate pe parcurs, astfel, fiind remarcate cele mai progresive și eficiente programe de investiții.

Premiul Gold Award, la categoria Sustainable Energy, a fost oferit proiectului investițional „Sistemul termoenergetic al mun. Bălți” S.A. „CET-Nord”, ce are obiective precum eficientizarea consumului energetic, micșorarea impactului negativ asupra ecologiei municipiului și sporirea confortului termic individual, demonstrează angajament și inovație în practicile durabile și asigură îmbunătățirea serviciilor prestate pe viitor.

La data de 8 iunie, a avut loc prezentarea studiului UNECE „Ghid metodologic și cele mai bune practici pentru IMM-urile din Republica Moldova din domeniul de furnizare de produse eficiente energetic și de echipamente pentru energie regenerabilă”, care a analizat provocările cu care s-au confruntat companiile și IMM-urile ca urmare a crizei COVID-19 din Moldova.

În cadrul evenimentului, participanții conferinței au remarcat soluționarea dificultăților de activitate în perioada Covid-19 și post-Covid a S.A. „CET-Nord”, acțiunile prompte și calculate a

întreprinderii minimizând riscul de îmbolnăvire și impactul pandemiei per general asupra eficienței de lucru.

Pe data de 08.09.2022, reprezentanții S.A. „CET-Nord”, alături de Agenția Proprietății Publice și mass-media, au efectuat un tur de presă în mai multe locații a municipiului. În cadrul turului, au fost evaluate lucrările ce au loc pe Șantierul de lucru a Spitalului Clinic Bălți, s-au discutat premisele și beneficiile reconectării cu reprezentanții instituțiilor bugetare precum și discuții cu consumatorii casnici din blocurile de locuit unde s-a efectuat reconstrucția sistemului intern de distribuție. Au fost comparate facturile înainte și după racordarea la sistemul de distribuție pe orizontală, fiind evidențiate avantajele modernizării: mai econom, mai ecologic și mai modern. La fel, intervievații au menționat confortul sporit și metodele variate de ajustare a temperaturii în apartament, având posibilitatea de control a cantității de energie termică furnizată chiar și la distanță.

Consumatorii ce beneficiază de noul sistem de distribuție pe orizontală, rămân mulțumiți de alegerea tehnologiilor moderne de încălzire și recomandă racordarea la încălzirea centralizată autonomă.

Activitățile derulate au avut ca rezultat vizibil creșterea interesului față de activitatea întreprinderii, consolidarea imaginii Societății, precum și creșterea gradului de informare a consumatorilor.

V. IMPLEMENTAREA PROIECTELOR INVESTIȚIONALE

5.1. Faza I a proiectului „Sistemul termoenergetic al municipiului Bălți (S.A. „CET-Nord”)”

În scopul atingerii obiectivelor strategice expuse în **Strategia energetică a Republicii Moldova până în anul 2030**, cu privire la dezvoltarea continuă a complexului energetic național și alinierii acestora la tehnologiile moderne, inteligente și ecologice, a producerii energiei electrice în regim de cogenerare de înaltă eficiență, în anul 2013 a fost inițiat proiectul „Sistemul termoenergetic al mun. Bălți (S.A. „CET-Nord”)”.

Proiectul „Sistemul termoenergetic al mun. Bălți (S.A. „CET-Nord”)” - Faza I reprezintă un program de investiții prioritare finanțate din surse externe, cu un buget de aproximativ 10,74 milioane Euro, dintre care:

- ✓ BERD (împrumut de stat) – 7,0 mil. Euro;
- ✓ E5P (grant) – 3,0 mil. Euro;
- ✓ Fondul Special al Acționarilor – SSF (grant) – 740 mii Euro.

Programul de investiții prioritare cuprinde următoarele componente descrise în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 21

Programul de Investiții Prioritare				
Nr. crt.	Componentele investiționale	Contractant	Valoarea, (Euro)	Grad de finalizare, (%)
1	Furnizarea și instalarea motoarelor termice în cogenerare cu funcționare pe gaze naturale	consorțiul condus de S.C. „Energomontaj Grup” SRL (România)	6 962 000,02	100
2	Furnizare de pompe pentru rețeaua de termoficare și convertizoare de frecvență	Onninen Oy (Finlanda)	991 923,41	100
3	Furnizare de ventilatoare de aer, ventilatoare de gaze de ardere și convertizoare de frecvență	Onninen Oy (Finlanda)	451 664,00	99,5
4	Furnizarea și instalarea de puncte termice individuale (PTI)	consorțiul condus de „Polimer Gaz Conducte” SRL (Republica Moldova)	2 168 237,65	100
5	Furnizarea și instalarea unui cazan nou de apă fierbinte cu funcționare pe biomasă (peleți)	consorțiul condus SA „DarnicGaz” (Republica Moldova)	94 600,00	100

Menționăm că unica componentă în curs de realizare este „Furnizare de ventilatoare de aer, ventilatoare de gaze de ardere și convertizoare de frecvență”. Lucrările nefinalizate la această componentă constau în efectuarea de către contractor a testelor de punere în funcțiune și de

performanță a sistemelor de ventilare a cazanelor cu abur nr. 4 și nr. 5, pentru consemnarea funcționării echipamentelor și utilajelor la parametri nominali.

În acest scop, pe parcursul perioadei de referință, producătorul ventilatoarelor - compania Koja Oy a efectuat măsurătorile necesare la sistemele de ventilare. De asemenea, au fost realizate lucrările de modificare a setărilor de control și comandă la funcționarea în regim manual și automatizat a sistemelor de ventilare și au fost finalizate lucrările de construcție-montaj, constatate de către Comisia de recepție prin întocmirea procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr. 3 din 25.03.2022.

Consemnăm că, în baza deciziei Comisiei pentru Situații Excepționale, din data de 01.04.2022 este sistat sezonul de încălzire 2021-2022, reieșind din situația pe piața gazelor naturale. Ținând cont de circumstanțele create, condițiile necesare pentru executarea testelor de punere în funcțiune și de performanță a sistemelor de ventilare nu au putut fi asigurate, prin urmare, în scopul îndeplinirii de către Contractor a obligațiilor contractuale, a fost extins termenul de finalizare a lucrărilor, până la data de 30.11.2022, prin semnarea amendamentului la contract.

5.2. Faza II a proiectului „Sistemul termoenergetic al municipiului Bălți (S.A. „CET-Nord”)”

În contextul necesității onorării angajamentelor asumate de către Republica Moldova în domeniul dezvoltării durabile / eficienței energetice și realizarea obiectivelor Strategiei Energetice a Republicii Moldova până în anul 2030, care presupune mobilizarea resurselor financiare necesare în acest scop, au fost purtate discuții cu Partenerii de Dezvoltare pentru continuarea proiectului de modernizare și îmbunătățire a SACET din municipiul Bălți.

Efectele pozitive obținute din realizarea Proiectului „Sistemul termoenergetic al mun. Bălți (S.A. „CET-Nord”)” - Faza I, finanțat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) și Fondul Regional al Parteneriatului Europei de Est pentru Eficiență Energetică și Mediu (E5P) au servit drept temelie pentru contractarea de către BERD, în luna septembrie 2020, prin concurs internațional, a companiei franceze de consultanță „Seureca-Veolia”, pentru misiunea de elaborare a studiului de fezabilitate în scopul identificării modalității de utilizare la capacitate maximă a investițiilor realizate în cadrul proiectului „Sistemul termoenergetic al mun. Bălți (S.A. „CET-Nord”)” - Faza I și identificarea programului optim de investiții prioritare. În vederea acumulării datelor necesare și perfectării studiului de fezabilitate, au avut loc întrevederi cu părțile implicate în Proiect și au fost organizate o serie de teleconferințe. În data de 26 iulie 2021, studiul de fezabilitate elaborat a fost prezentat de compania „Seureca-Veolia” reprezentanților BERD și S.A. „CET-Nord”, precum și părților implicate în proiect: Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Finanțelor, Agenția Proprietății Publice și Primăria mun. Bălți.

Bugetul total estimat pentru implementarea programului de investiții prioritare al proiectului „Sistemul termoenergetic al mun. Bălți (S.A. „CET-Nord”)” - Faza II, este de aproximativ 17 milioane Euro, oferite din partea instituțiilor finanțatoare internaționale:

- ✓ BERD (împrumut de stat) - 14,0 mil. Euro;
- ✓ BERD-GFC (împrumut de stat) - 1,0 mil. Euro;
- ✓ E5P (grant) - 2,0 mil. Euro.

Programul de investiții prioritare identificat prin studiul de fezabilitate, cu o durată de implementare de 3 ani (2022 – 2025), cuprinde următoarele componente descrise în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 22

Programul de Investiții Prioritare					
Nr.	Obiectiv 1: Componentele investiționale	Valoarea (Euro)	Împrumut BERD	Împrumut BERD-GFC	Grant E5P
1	Furnizarea și instalarea punctelor termice individuale (PTI) - 166 blocuri locative	2 900 000,00	2 900 000,00		
2	Implementarea sistemului de distribuție pe orizontală a agentului termic și apei calde în 296 blocuri locative	7 255 000,00	4 255 000,00	1 000 000,00	2 000 000,00
3	Construcția unui rezervor de acumulare a energiei termice (la nivel de SACET)	588 000,00	588 000,00		
4	Modernizarea instalațiilor de tratare a apei	420 000,00	420 000,00		
5	Implementarea sistemului SCADA	250 000,00	250 000,00		
6	Furnizarea softului de modelare termohidraulică (GIS)	87 000,00	87 000,00		
Nr.	Obiectiv 2: Datoria istorică	Valoarea (Euro)	Împrumut BERD	Împrumut BERD-GFC	Grant E5P
1	Restructurarea bilanțului întreprinderii	5 500 000,00	5 500 000,00		
Total		17 000 000,00	14 000 000,0	1 000 000,00	2 000 000,00

Obiectiv 1

Principalele componente ale Proiectului se referă la instalarea punctelor termice individuale (PTI) în 166 blocuri locative și construirea sistemelor de distribuție a agentului termic și a apei calde în 296 blocuri locative, acoperind și blocurile locative în care au fost instalate PTI în cadrul Fazei I a proiectului „Sistemul termoenergetic al mun. Bălți (S.A. „CET-Nord)”, pentru asigurarea unor servicii mai eficiente și sigure de încălzire și alimentare cu apă caldă către consumatori și care va contribui în final la micșorarea consumului de energie termică per apartament.

Proiectul are drept scop creșterea calității serviciilor prestate locuitorilor din municipiu prin restabilirea sistemului de livrare a apei calde menajere, implementarea sistemului de distribuție pe orizontală intrabloc, asigurarea confortului termic în edificii prin gestionarea individuală a consumului de energie termică, optimizarea costurilor operaționale, controlul și monitorizarea centralizată / la distanță, creșterea duratei de exploatare a utilajelor/echipamentelor, reducerea pierderilor de energie termică, etc.

În rezultatul implementării Proiectului urmează să fie obținute următoarele beneficii economice și de mediu:

- ✓ aproximativ 22 281 apartamente conectate la sistemul de distribuție pe orizontală a energiei termice și la serviciul de alimentare cu apă caldă;
- ✓ economii de energie - 14 826 Gcal/an, datorită instalării PTI și a sistemului de distribuție pe orizontală a energiei termice;
- ✓ producerea energiei termice va crește cu 17% - 33 942 Gcal, datorită serviciilor de apă caldă oferite pe tot parcursul anului;
- ✓ producerea energiei electrice va crește cu 36 791 MWh/an, datorită serviciilor de apă caldă oferite pe tot parcursul anului;
- ✓ reducerea emisiilor de CO₂ cu aproximativ 23 681 tone/an;
- ✓ rambursarea datoriei istorice pentru gazele naturale consumate în proporție de 100%.

Obiectiv 2

Acest obiectiv presupune restructurarea bilanțului întreprinderii prin soluționarea problematicei aferente datoriei istorice față de furnizorul de gaze naturale S.A. „Moldovagaz”. Este de menționat că în cadrul studiului de fezabilitate au fost examinate mai multe opțiuni, fiind identificată cea mai fezabilă soluție de rambursare a datoriei istorice. Având în vedere condițiile preferențiale de oferire a împrumuturilor BERD, comparativ cu ofertele pieței financiar-bancare din Republica Moldova, cea mai fezabilă soluție identificată a fost recreditarea unui împrumut suveran oferit de către BERD.

În scopul realizării programului de investiții prioritare al Proiectului, la data de 24.12.2021 a fost semnat Acordul de Proiect între S.A. „CET-Nord” și BERD, Acordul de susținere a proiectului între Primăria mun. Bălți și BERD, precum și Acordul de Împrumut între Republica Moldova și BERD în valoare de 15 milioane Euro (9,5 mil. Euro: 8,5 mil. Euro - împrumut suveran oferit de către BERD și 1,0 mil. Euro - împrumut concesional oferit de Fondul Verde pentru Climă, suplimentar și o componentă necesară pentru refinanțarea datoriei istorice față de furnizorul de gaze naturale în valoare de 5,5 mil. Euro).

În conformitate cu Legea nr.595 din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, la data de 14.04.2022, prin Legea organică a Parlamentului nr. 99 a fost ratificat Acordul de Împrumut.

În scopul îndeplinirii angajamentelor asumate prin semnarea Acordului de Împrumut, de către S.A. „CET-Nord” pe parcursul perioadei au fost întreprinse și realizate în termen, toate acțiunile necesare intrării în vigoarea a Acordurilor semnate în data de 24.12.2021. Drept confirmare a îndeplinirii angajamentelor și asigurarea disponibilității surselor financiare, de către BERD a fost expediată notificarea cu privire la declararea intrării în vigoare din 13.07.2022 a Acordurilor semnate.

Ca efect a intrării în vigoare a Acordului de Împrumut, la 27.07.2022 a fost efectuată tragerea sumei de 4 milioane EUR în contul special valutar deschis la Banca Națională a Moldovei cu scopul soluționării problematicei aferente datoriei istorice față de furnizorul de gaze naturale S.A. „Moldovagaz”. Astfel, la 28.07.2022 a fost stinsă datoria istorică pentru gazele consumate și în consecință realizat obiectivul 2 al Proiectului.

Întrucât semnarea Acordului de Împrumut implică și semnarea unui Acord de Grant, la 05.10.2022 între Republica Moldova, S.A. „CET-Nord” și BERD a fost semnat Acordul de Grant în valoare de 2,0 mil. Euro. De asemenea, în conformitate cu Legea 595 din 24.09.1999 urmează ratificarea Acordului de Grant.

Potrivit condițiilor Acordului de Proiect și Acordului de Împrumut cu privire la contractarea de către S.A. „CET-Nord” a echipei de consultanță care va asigura suportul necesar Unității de Implementare a Proiectului (UIP) la realizarea proiectului „Sistemul termoenergetic al mun. Bălți (S.A. „CET-Nord”)” - Faza II, de către S.A. „CET-Nord” a fost elaborată documentația de atribuire și publicat, la 27.04.2022, pe platforma electronică de achiziții a BERD (ECEPP) anunțul privind cererea de oferte. În conformitate cu politicile și regulile de achiziții ale BERD (PPR), pe parcursul perioadei au fost organizate 2 conferințe online de întrebări și răspunsuri pe marginea documentației de atribuire și a misiunii Consultantului. Astfel, în data de 06.07.2022 au fost depuse 2 oferte, de către consorțiul condus de Urban Technology Alliance LP și consorțiul condus de Global Management Consulting Services a.s. Raportul de evaluare a ofertele depuse în cadrul proceduri de achiziții publice, întocmit de Comitetul de evaluare constituit la nivel de S.A. „CET-Nord”, urmează a fi publicat pe platforma de achiziții BERD (ECEPP) în luna octombrie. Negocierea și semnarea contractului de consultanță este preconizată pentru luna decembrie 2022. Implementarea proiectului „Sistemul termoenergetic al mun. Bălți (S.A. „CET-Nord”)” cu suportul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerului Finanțelor, Agenției Proprietății Publice, și instituției financiare internaționale BERD, va avea un efect pozitiv atât la nivelul întreprinderii, prin soluționarea problematicilor de natură tehnică, financiară și operațională, reducând esențial riscurile de afectare a securității în alimentarea cu energie termică a consumatorilor din municipiu, cât și la nivel național, prin creșterea securității energetice și a eficienței energetice a Societății. Totodată, Proiectul va fi punctul de sprijin pentru modernizarea continuă a SACET din municipiul Bălți și alinierii acestuia la tehnologiile moderne în scopul realizării obiectivelor naționale de eficiență energetică stabilite prin Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, care transpune Directiva UE/27/2012 cu privire la eficiența energetică, precum și va contribui la onorarea angajamentelor statului asumate în cadrul Tratatului de instituire a Comunității Energetice și a Acordului de Asociere RM-UE.

5.3. Executarea planului de investiții aprobat de către ANRE

În conformitate cu Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și tarifelor reglementate pentru producerea energiei electrice și termice, pentru serviciile de distribuție și furnizare a energiei termice, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație (HCA) al ANRE nr. 396 din 01.11.2019, a fost elaborat Planul anual de investiții al S.A. „CET-Nord” pentru anul 2022 și remis spre examinare și aprobare de către Agenție prin scrisoarea cu nr. 512-08/1970 din data de 29.11.2021.

Astfel, prin HCA al ANRE nr. 678 din 24.12.2021, pentru anul 2022 a fost aprobat Planul anual de investiții al S.A. „CET-Nord” în valoare de 25 369,64 mii lei pentru următoarele direcții:

- ✓ activitatea de distribuție - 10 308,41 mii lei;
- ✓ activitatea de producere - 14 611,23 mii lei;
- ✓ activități comune - 450,00 mii lei.

De asemenea, în conformitate cu Metodologia nr.396 au fost solicitate și aprobate prin HCA al ANRE nr. 704 din 09.09.2022 completări la Planul anual de investiții pentru anul 2022 în valoare de 12 450,51 mii lei:

- ✓ activitatea de distribuție - 7 071,61 mii lei;
- ✓ activitatea de producere - 5 038,36 mii lei;
- ✓ activități comune - 340,54 mii lei.

În tabelul de mai jos sunt prezentate valorile planificate și modificările operate la Planurile anuale de investiții pentru perioada 2020-2022, aprobate prin HCA al ANRE.

Tabelul nr. 23
mii lei

Plan de investiții	Aprobat inițial	Modificat 1	Modificat 2
Pentru an. 2020	29 344,31	33 252,47	42 277,95
Pentru an. 2021	45 996,26	63 514,43	72 055,36
Pentru an. 2022	25 369,64	37 820,15	-

Tabelul de mai jos conține valorile investițiilor efectuate în fiecare trimestru pentru anii 2020-2022.

Tabelul nr. 24
mii lei

Perioada	Total executat	Executat tr. I	Executat tr. II	Executat tr. III	Executat tr. IV
Anul 2020	24 554,12	819,09	2 847,27	10 806,64	10 081,12
Anul 2021	33 849,31	1 386,98	6 186,87	8 483,63	17 791,83
Anul 2022	10 835,77	1 131,89	4 972,76	4 731,12	0

Este de menționat că programul de investiții se bazează pe principiul asigurării eficienței maxime, precum și pe metoda eficientizării resurselor (prin utilizarea forței de muncă și resurselor tehnice proprii).

5.4. Executarea planului de achiziții

Achizițiile sectoriale și de valoare mică se realizează de către S.A. „CET-Nord” în baza planurilor anuale de efectuare a achizițiilor sau din motive de urgență, ca urmare a apariției unor necesități neplanificate sau evenimente imprevizibile.

Începând cu anul 2022, entitatea desfășoară achizițiile prin intermediul Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (SIA „RSAP”), fapt care asigură atât utilizarea eficientă a resurselor financiare, cât și transparența, obiectivitatea și imparțialitatea procesului de achiziție.

Planul de achiziție al S.A. „CET-Nord” pentru anul 2022 a fost aprobat prin ordinul nr. 24A din 25.02.2022, modificat și completat prin ordinele nr. 39A din 28.03.2022, 76A din 17.06.2022, 101A din 05.08.2022.

Gradul de executare a Planului de achiziții, pentru perioada de raportare, este redat în tabelul de mai jos.

Tabelul nr. 25

Nr. crt.	Indicator	Nr. de proceduri
I. EXECUTAREA ACHIZIȚIILOR DE VALOARE MICĂ		
1.	TOTAL PROCEDURI PUBLICE, DIN CARE:	81
1.1	Finalizate (la etapa de declarare a câștigătorilor)	67
1.2	În curs (inițiate în tr. III- trecute în tr. IV)	8
1.3	Anulate cu publicare repetată	1
1.4	Anulate (definitiv)	5
II. EXECUTAREA ACHIZIȚIILOR DE VALOARE MARE		
2.	TOTAL PROCEDURI PUBLICE	7
2.1	Finalizate (la etapa de declarare a câștigătorilor)	5
2.2	În curs (inițiate în tr. III- trecute în tr. IV)	2

Creșterea prețurilor și a indicelui inflației, a creat entităților contractante și operatorilor economici dificultăți în încheierea și executarea contractelor de achiziții. Logistica de import a fost afectată substanțial, prețurile bunurilor de importanță majoră de import au crescut semnificativ, fapt pentru care, prețurile finale ale bunurilor au escaladat considerabil, iar unele bunuri sunt tot mai greu de procurat. Din acest motiv, suma estimativă aprobată în Planul de achiziții, în cele mai dese cazuri, nu coincide cu valoarea actuală a bunurilor.

VI. GESTIONAREA RISCULUI

În cadrul S.A. „CET-Nord”, procesul de management al riscurilor și oportunităților face parte integrantă din procesele de management și de luare a deciziilor și este integrat în procesele de bază și suport ale entității.

Cadrul organizațional al managementului riscurilor este adecvat contextului intern și extern al Societății. Managementul riscurilor vizează asigurarea menținerii sub control a riscurilor, astfel încât expunerea la risc a entității să fie menținută la un nivel acceptabil.

Procesul de management a riscurilor din cadrul S.A. „CET-Nord” implică aplicarea sistematică a procedurilor și practicilor la activitățile de comunicare și consultare, de evaluare, tratare, monitorizare, analizare, înregistrare și raportare a riscurilor.

Alegerea modului de tratare a riscurilor implică echilibrarea costurilor și eforturilor de implementare a măsurilor stabilite, în raport cu beneficiile derivate, în condițiile respectării cerințelor legale, de reglementare sau a altor cerințe asumate de Societate.

Eficacitatea acțiunilor de tratare a riscurilor se reflectă prin obținerea rezultatelor scontate ca urmare a implementării acestora.

Managementul de vârf a asigurat stabilirea autorităților și responsabilităților la nivelurile corespunzătoare din cadrul Societății și respectiv alocarea resurselor necesare managementului riscurilor.

Implicarea corespunzătoare a părților interesate în managementul riscurilor permite luarea în considerare a cunoștințelor și punctelor de vedere ale acestora.

Eficacitatea procesului de management al riscurilor și oportunităților din cadrul S.A. „CET-Nord” este abordată în analizele de management anuale.

S.A. „CET-Nord” se confruntă zilnic cu riscuri provenite din zone variate și din diferite domenii, cum ar fi: domeniul operațional, financiar, al resurselor umane, al calității ș.a. Modul în care aceste riscuri sunt abordate și gestionate are o importanță majoră pentru succesul organizațional.

Derularea procesului de management al riscurilor asigură identificarea, analiza, evaluarea și gestionarea riscurilor pentru a minimiza efectele acestora până la un nivel agreeat.

Totuși pot exista riscuri și incertitudini adiționale celor prezentate în continuare, care în prezent nu sunt cunoscute sau sunt considerate ne semnificative, dar care în viitor pot afecta activitatea Societății.

1. Riscul operațional - riscul apare atunci când anumite circumstanțe afectează direct sau indirect activitatea de bază a entității.

Mai persistă riscul perioadelor anterioare, cauzat de faptul că, în anul 2018 diferența dintre valoarea rentabilității activelor existente și a uzurii mijloacelor fixe și valoarea investițiilor executate a constituit 6 398,00 mii lei, care a fost exclusă de către ANRE din venitul reglementat al întreprinderii pentru anul 2019. De asemenea, a fost exclusă din venitul reglementat suma uzurii, care în perioada anilor 2013-2017 nu a fost utilizată pentru investiții, dar pentru achitarea consumului de gaze naturale în mărime de 20 580,00 mii lei, având impact direct asupra devierilor financiare.

În această ordine de idei, ANRE, fără a ține cont de faptul că neexecutarea investițiilor planificate de către S.A. „CET-Nord” a fost justificată, făcând uz de dreptul său discreționar a diminuat venitul reglementat al întreprinderii și devierile financiare negative în valoare totală de 26 978,0 mii lei.

Ulterior, **la data de 05.03.2020** S.A. „CET-Nord” a depus cererea de chemare în judecată, pentru obligarea ANRE de a emite o nouă hotărâre privind aprobarea prețului pentru energia electrică produsă și tariful pentru energia termică livrată consumatorilor cu includerea în calculul tarifului a valorii rentabilității activelor existente și uzura mijloacelor fixe neutilizată pentru efectuarea investițiilor în anii precedenți în valoare de 26 978,00 mii lei.

Acțiunea înaintată a fost admisă spre examinare prin încheierea din 27.05.2020 a judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

La 17.02.2021 prin încheierea aceluiași judecător a fost respinsă ca neîntemeiată cererea S.A. „CET-Nord” de atragere în proces în calitate de terți APP și Ministerul Economiei și Infrastructurii, încheiere menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30.09.2021.

La moment dosarul dat se află în examinarea primei instanțe.

La fel, la capitolul activității reglementate a Societății și actelor de dispoziție emise de către ANRE, un risc iminent îl reprezintă și Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 317 din 03.06.2022, prin care la determinarea cheltuielilor aferente amortizării mijloacelor fixe, la unele investiții efectuate de către S.A. „CET-Nord” în anii 2019-2021 valoarea investițiilor a fost diminuată de către ANRE în mărime de 1 576,44 mii lei.

În acest sens, în pct. 3 din dispozitivul Hotărârii prenotate este indicat că: *„Departamentul gaze naturale și energie termică, în procesul actualizării tarifelor și prețurilor reglementate, va diminua valoarea mijloacelor fixe cu 1 576,44 mii lei (232,08 mii lei în anul 2019, 555,64 mii lei în anul 2020 și 788,72 mii lei în anul 2021), aferente valorii investițiilor realizate, în corespundere cu tabelul nr. 12 și anexa nr. 13 ale Raportului”.*

Astfel, conform planului controalelor planificate pentru anul 2021, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 628/2020 din 17.12.2020, în temeiul Delegației de control nr. 13/2021 din 08.12.2021, ANRE a efectuat Controlul asupra activității licențiate desfășurate de către S.A. „CET-Nord” în perioada anilor 2019-2021.

La data de 13.04.2022, S.A. „CET-Nord” a recepționat Raportul privind rezultatele controlului întocmit de către echipa de control, iar la data de 27.04.2022 S.A. „CET-Nord” prin scrisoarea nr. 100-08/0603, cu respectarea termenilor legali, a remis către ANRE dezacordul cu privire la Raportul vizat, cu prezentarea argumentelor suplimentare.

Nefiind de acord cu hotărârea adoptată de către ANRE pe marginea dezacordului, S.A. „CET-Nord” a contestat hotărârea la emitent prin cererea prealabilă nr. 120-08/0889 din 01.07.2022.

Prin notificarea nr. 06-01/2233 din 12.07.2022, ANRE a informat S.A. „CET-Nord” despre prelungirea termenului de examinare a cererii prelabile până la 15.08.2022, în temeiul art. 167 alin. (3) și art. 60 alin. (4) ale Codului administrativ.

Ulterior, prin răspunsul nr. 07-02/2521 din 08.08.2022, care a fost recepționat de către S.A. „CET-Nord” la 09.08.2022, în temeiurile art. 167, art. 169 alin. (2) ale Codului administrativ, ANRE a respins cererea prealabilă ca fiind neîntemeiată.

Apreciind că pct. 3 din dispozitivul Hotărârii nr. 317 din 03.06.2022 este ilegal, abuziv și urmează a fi anulat, la 07.09.2022 S.A. „CET-Nord” a înaintat instanței de judecată o acțiune în contestare prin care s-a solicitat anularea punctului menționat supra.

Actualmente, cauza se află în examinare la judecătorul Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

Un risc soluționat pe perioada vizată, a constituit și cauza civilă nr. 2c-857/2021 aflată în examinare la Judecătoria Chișinău, Sediul Centru având ca obiect obligarea SA „Moldovagaz” de a recalcula prețul consumului de gaze naturale furnizate în perioada 01.01.2018-31.03.2018 în mărime de 20 303 567,45 lei cu TVA.

Având în vedere temeiurile de fapt și de drept formulate de către S.A. „CET-Nord”, pârâtul SA „Moldovagaz” a expediat la data de 31.05.2021 declarația de compensare a obligațiilor de plată, fiind pe această cale recunoscută pretenția înaintată și efectuat recalculul prețului consumului de gaze naturale furnizate în perioada 01.01.2018-31.03.2018 în mărime de 20 303 567,45 lei cu TVA. La 23.02.2022 în adresa S.A. „CET-Nord” au parvenit proiectele actelor de mediere și de încheiere a tranzacției de împăcare în cadrul dosarului civil, însă fără a ține cont de necesitatea recalculării penalităților încasate nejustificat.

În acest context, prin răspunsul nr. 120-08/0276 din 25.02.2022, încheierea contractului de mediere și inițierea procedurilor necesare tranzacției de împăcare a fost condiționată de recalcularea și restituirea penalităților încasate nejustificat pentru perioada ianuarie-martie 2018, în sumă de **668 787,56 lei**. Conformându-se cerințelor înaintate, S.A. „Moldovagaz” la 14.04.2022 prin actul nr. 127 a compensat penalitățile calculate nejustificat, urmare, fiind încheiată tranzacția de împăcare la 06.05.2022, iar la 12.05.2022 prin încheierea Judecătoria Chișinău, sediul Centru a fost încetat procesul civil.

Un alt risc gestionat cu impact economic major asupra entității, îl reprezintă **Încheierea executorului judecătoresc nr. 005-286/13 din 18.08.2021 privind calcularea dobânzii de întârziere în mărime de 60 486 374 lei 67 bani.**

La caz, menționăm că, în data de 18.05.2021, SA „Moldovagaz” a înaintat un demers, prin care a solicitat calcularea dobânzii de întârziere și penalității, rezultate din întârzierea executării de către S.A. „CET-Nord” a hotărârii Judecătoria Economice de Circumscripție nr. 2e-3343/11 din 01.03.2011.

Prin încheierea nr. 005-286/13 din 18.08.2021, executorul judecătoresc a dispus încasarea S.A. „CET-Nord”, în beneficiul creditorului S.A. „Moldovagaz” dobânda de întârziere în mărime de 60 486 374 lei 67 bani.

La 26.08.2021 S.A. „CET-Nord” a contestat încheierea executorului judecătoresc nr. 005-286/13 din 18.08.2021, ca fiind ilegală.

La 26.08.2021, aceeași încheiere a executorului judecătoresc nr. 005-286/13 din 18.08.2021 a fost contestată și de S.A. „Moldovagaz”, care a solicitat: obligarea, executorului judecătoresc să efectueze recalcularea dobânzii de întârziere cu aplicarea coeficientului de 9% la rata de bază a BNM, cu încasarea acesteia de la S.A. „CET-Nord” în sumă totală de 79 624 875 lei 72 bani, adică, mai mult cu 19 138 501 lei 05 bani.

La 07.09.2021, contestația depusă de S.A. „Moldovagaz”, prin încheierea judecătorului Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a fost acceptată spre examinare.

Întru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime, S.A. „CET-Nord” a depus referință la contestația S.A. „Moldovagaz” împotriva încheierii executorului judecătoresc nr. 005-286/13 din 18.08.2021, prin care a solicitat respingerea contestației înaintate de SA „Moldovagaz” și anularea încheierii executorului judecătoresc Chiosa Anatolie nr. 005-286/13 din 18.08.2021.

La moment contestațiile se află în examinare.

Încheierea executorului judecătoresc nr. 005-282/13 din 25.08.2021 privind calcularea dobânzii de întârziere în mărime de 22 089 077 lei 01 bani, de asemenea reprezintă un risc cu impact sporit asupra activității economico-financiare a întreprinderii.

Astfel, executorul judecătoresc prin încheierea nr. 005-282/13 din 25.08.2021, a dispus încasarea de la debitorul S.A. „CET-Nord”, în beneficiul creditorului S.A. „Moldovagaz” dobânda de întârziere în mărime de 22 089 077 lei 01 bani, având drept temei demersul S.A. „Moldovagaz” din 18.05.2021 prin care a solicitat calcularea dobânzii de întârziere și penalității, rezultate din întârzierea executării hotărârii Judecătoriei Economice de Circumscripție nr. 2e-7198/10 din 06.10.2010.

La 02.09.2021 S.A. „CET-Nord” a contestat încheierea executorului judecătoresc nr. 005-282/13 din 25.08.2021, ca fiind ilegală.

Totodată, aceeași încheiere a executorului judecătoresc nr. 005-282/13 din 25.08.2021, a fost contestată și de SA „Moldovagaz”, care a solicitat obligarea, executorului judecătoresc, să efectueze recalcularea dobânzii de întârziere, cu aplicarea coeficientului de 9% la rata de bază a BNM, cu încasarea acesteia de la S.A. „CET-Nord” în sumă totală de 29 096 318 lei 49 bani, adică, mai mult cu 7 007 241 lei 48 bani.

Astfel, la 09.09.2021, contestația depusă de SA „Moldovagaz”, prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost acceptată spre examinare, iar ședința numită la data de 31.01.2022.

În conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă, la 24.09.2021, S.A. „CET-Nord” a depus referință la contestația SA „Moldovagaz” prin care a solicitat conexarea cauzelor de examinare a contestațiilor depuse de S.A. „CET-Nord” și SA „Moldovagaz”, respingerea contestației înaintate de SA „Moldovagaz” și anularea încheierii executorului judecătoresc nr. 005-282/13 din 25.08.2021.

Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 25-3315/2021 din 28.06.2022, a fost admisă contestația SA „Moldovagaz” privind aplicarea coeficientului la rata dobânzii de bază a BNM nu de 5% aplicate de executor inițial, ci de 9% cum a solicitat creditorul. Admisă contestația S.A. „CET-Nord” în partea calculării greșite a dobânzii de întârziere, cu includerea greșită a unei perioade deja calculate anterior.

Încheierea primei instanțe a fost atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău.

Prin Hotărârea nr.4 din 3 martie 2022, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a declarat neconstituționale punctele 8, 81, 82, 83, 84 și 86 din Anexa nr.7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19.02.2002, din considerentul că prevederile contestate nu asigură un echilibru corect între interesele concurente.

Totodată, potrivit p.78 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 4 din 03.03.2022, Curtea a reținut faptul că va emite o Adresă Parlamentului și Guvernului, în vederea modificării legislației în conformitate cu raționamentele prezentei hotărâri.

Luând în considerație că mecanismul de calculare și distribuție a consumurilor de energie termică în interiorul blocurilor locative unde sunt apartamente debransate de la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică, în pragul sezonului de încălzire 2022-2023 nu este ajustat, există riscul că cantitatea de energie termică consumată de întreg blocul locativ va fi facturată doar proprietarilor apartamentelor conectate la SACET ce va genera o inechitate socială fără precedent. Acest impact socio-economic negativ va declanșa în lanț deconectări în masă a consumatorilor și diminuarea plății pentru energia termică furnizată.

În scopul evitării riscurilor menționate S.A. „CET-Nord” s-a adresat către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Agenția Proprietății Publice, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu solicitare de a examina posibilitățile aprobării unui act normativ provizoriu cu punerea în aplicare în mod de urgență, prin Dispoziția CSE, pe un termen stabilit până la modificarea Hotărârii Guvernului nr.191 din 19.02.2002 pe bază studiului finanțat de USAID.

2. Riscul proiectelor - reprezintă riscurile estimărilor superficiale, care în consecință au impact negativ asupra derulării, implementării și finalizării cu succes a proiectelor investiționale. Sistemul de management al riscului constă din 5 etape: identificarea riscurilor care pot afecta realizarea proiectelor, analiza calitativă și cantitativă a riscurilor pentru a determina care dintre riscurile identificate în cadrul proiectului necesită o gestionare ulterioară, identificarea soluțiilor și acțiunilor necesare pentru a reduce impactul oricăror amenințări asupra obiectivelor proiectului, controlul sistematic al riscurilor în scopul asigurării că toate pericolele și riscurile relevante sunt abordate și atenuate, monitorizarea riscurilor și executarea unor acțiuni de răspuns adecvate.

Astfel, reieșind din angajamentele asumate prin Acordurile internaționale încheiate în vederea implementării proiectului „Sistemul termoenergetic al mun. Bălți (S.A. „CET-Nord”) - Faza 2 și încadrarea în termenul preconizat pentru realizarea Proiectului (2022-2025), au fost elaborate:

- ✓ Planul de Acțiuni necesare realizării condițiilor de intrare în vigoare a Acordului de Împrumut;
- ✓ Documentația de atribuire pentru identificarea și contractarea echipei de consultanță care va asigura suportul necesar Unității de Implementare a Proiectului (UIP) la realizarea Proiectului.

Având în vedere durata procedurii de atribuire a contractului pentru serviciile de consultanță la necesitate va fi extins termenul de valabilitate a ofertelor depuse, pentru atenuarea riscului de reluare a procedurii și implicit tergiversarea realizării Proiectului.

Un factor important în atenuarea riscurilor la realizarea Proiectului va fi instituirea la nivel de întreprindere a Unității de Implementare a Proiectului (UIP) care va avea responsabilitatea de monitorizare și luare a deciziilor importante în cadrul Proiectului, ceea ce va impune o implicare substanțială a membrilor UIP în procesul realizării Proiectului.

De asemenea, în vederea gestionării riscului în mod continuu sunt monitorizate contractele cu risc sporit de nerealizare în termen a lucrărilor și prestării serviciilor contractate, determinate de mai

mulți factori contributivi (proceduri de achiziții publice repetate; creșterea prețurilor la materialele de construcții, echipamente, probleme logistice, situații excepționale etc.). Prin urmare, pentru atenuarea riscurilor cu impact negativ asupra obiectivelor proiectului, la necesitate, se extinde perioada de realizare a proiectului investițional prin semnarea amendamentelor corespunzătoare la contract care implică și extinderea perioadei de valabilitate a garanțiilor de avans și bună execuție, ce asigură îndeplinirea calitativă și integrală a obiectului contractului.

Astfel, în scopul gestionării riscului pe parcursul perioadei de raportare au fost semnate:

- ✓ Amendamentul nr. 8 din 24.03.2022 la contractul nr. Lot 2-07-6/5Fans/28.06.2018 – „Furnizare de ventilatoare de aer, ventilatoare de gaze de ardere și convertizoare de frecvență”, cu privire la extinderea termenului de finalizare a contractului;
- ✓ Amendamentul nr. 9 din 22.04.2022 la contractul nr. Lot 2-07-6/5Fans/28.06.2018 – „Furnizare de ventilatoare de aer, ventilatoare de gaze de ardere și convertizoare de frecvență”, cu privire la extinderea termenului de finalizare a contractului;
- ✓ Amendamentul nr. 7 din 17.01.2022 la Extindere Contract de Consultanță nr. C42736/463/2623 din 17.09.2019, cu privire la extinderea termenului de finalizare a contractului;
- ✓ Amendamentul nr. 8 din 14.04.2022 la Extindere Contract de Consultanță nr. C42736/463/2623 din 17.09.2019, cu privire la extinderea termenului de finalizare a contractului.

Riscurile gestionării Contractelor:

Contractul nr. Lot 2-07-6/5Fans/28.06.2018

Amendamentul la contractul nr. Lot 2-07-6/5Fans/28.06.2018 privind extinderea termenului de finalizare a contractului a fost semnat pentru a oferi contractantului suficient timp pentru a-și îndeplini obligațiile asumate și pentru a ameliora riscul de neexecutare integrală a contractului.

Totodată, menționăm că executarea integrală a contractului este asigurată de garanțiile de avans eliberate în baza amendamentelor semnate. Astfel în cazul în care compania Onninen Oy nu va îndeplini integral și în termen obligațiile asumate, S.A. „CET-Nord” este în drept de a executa garanțiile de avans, acceptate prin amendamente, conform prevederilor contractuale.

Contractul de consultanță nr. C42736/463/2623 din 17.09.2019

Compania SC Institutul de Studii și Proiectări Energetice SA (România) a fost contractată în scopul asigurării sprijinului în implementarea proiectului ”Sistemul termoenergetic al mun. Bălți (S.A. „CET-Nord”) - Faza I, elaborării și prezentării livrabilelor spre acceptare de către S.A. „CET-Nord” în conformitate cu prevederile contractuale.

Astfel în scopul îndeplinirii obligațiilor contractuale, condiționate de implementarea integrală a Proiectului, a fost de asemenea extins și termenul de finalizare a contractului de consultanță.

Este de menționat că, în conformitate cu Acordul de Grant, amendamentele semnate au fost prealabil coordonate cu BERD.

Totodată consemnăm și faptul că situația epidemiologică privind evoluția infectărilor cu virusul COVID-19 a sporit riscul potențial în tergiversarea lucrărilor de finalizarea a proiectului integral.

3. Riscul tehnologic – reprezintă ieșirea din funcțiune a utilajului de producere (distribuție), care este exploatat timp îndelungat, care este învechit și poate provoca pierderi economice cu consecințe majore în asigurarea consumatorilor cu energie termică și electrică. Astfel, în scopul managementului eficient al acestui tip de risc, au fost executate mentenanță preventivă și lucrările de reparație a utilajului de producere conform planului aprobat.

În vederea unei gestionări eficiente a riscurilor și pentru evitarea unui volum exagerat și necontrolat de riscuri s-a efectuat monitorizarea lor în fiecare subdiviziune a entității cu întocmirea planului de control și realizat de către Serviciul Control de Producție cu reflectarea în rapoartele de control a măsurilor de înlăturare a neconformităților și atribuire a responsabilităților. În perioada de raportare a fost efectuat controlul de producție în 20 subdiviziuni structurale.

De asemenea personalul de conducere și personalul de execuție conștientizează în ce măsură și în ce mod afectează riscurile activitatea entității și identifică sursele și factorii care îi generează.

Riscurile sunt identificate și gestionate la orice nivel unde se sesizează că pot exista consecințe în raport cu atingerea obiectivelor entității.

Totodată, este evidentă necesitatea de a sistematiza și centraliza informațiile cu privire la caracteristicile tehnice și de exploatare a utilajelor cu întocmirea programelor de mentenanță pe fiecare utilaj de producere, transportare și distribuție e energiei termice și energiei electrice, cât și a unui program de mentenanță generalizat pe întreprindere, din care vor deriva programele investiționale anuale și de durată lungă, care vor prevedea:

- ✓ dezvoltarea conceptului de mentenabilitate, fiind stabilite scopurile urmărite și liniile directoare pentru realizarea acestora;
- ✓ conceperea și dezvoltarea unor tehnici de previzionare a mentenabilității aplicabile care vor avea efecte economice semnificative.

Stabilirea stării de urgență este determinată de riscurile și amenințările persistente ce vizează securitatea națională, precum și aprovizionarea R. Moldova cu resurse energetice pentru perioada rece a anului. Printre amenințările principale sunt: limitarea sau chiar sistarea furnizării resurselor energetice; creșterea exponențială a prețurilor acestora; perturbările lanțurilor de furnizare legate de conflictul din Ucraina și sancțiunile impuse ce duc la reticența furnizorilor de a lua angajamente pe termen lung; vulnerabilitatea energetică a populației.

Alte riscuri identificate, evaluate și gestionate sunt:

- ✓ lipsa combustibilului alternativ necesar pentru asigurarea centralei cu combustibil de rezervă;
- ✓ lipsa unui sistem automatizat de monitorizare și control a indicatorilor de producere, consum și calitate a energiei;
- ✓ lipsa unui sistem automatizat de monitorizare a regimului termic și hidraulic a SACET.

4. Riscul financiar

1) De lichiditate - definit ca imposibilitatea de achitare la timp a plăților aferente obligațiunilor sale. Valoarea coeficientului și gestionarea riscului dat este descrisă în cap. II p. 2.3 Lichiditatea curentă.

2) *Valutar* - apare în consecința variației cursului valutar (apreciere, depreciere) a valutei de contract, în perioada dintre momentul încheierii contractului și data la care se efectuează plata în valută.

3) *Datoriei istorice* - datoria istorică față de furnizorul de gaze naturale (inclusiv penalități) care a constituit **77 021,1 mii lei a fost achitată.**

4) *Riscul neajustării prețurilor/tarifelor reglementate* – acest risc apare în situațiile în care majorarea prețului de achiziție a gazelor naturale nu este reflectată în prețul pentru energia electrică produsă și tariful pentru energia termică livrată consumatorilor. De notat că, în structura actuală a prețului pentru energia electrică produsă și tariful pentru energia termică produsă costul de achiziție a gazelor naturale constituie cca 91%.

Astfel, deși în conformitate cu prevederile pct. 146 din Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și tarifelor reglementate pentru producerea energiei electrice și termice, pentru serviciile de distribuție și furnizare a energiei termice, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 396/2019, în cazul modificării tarifelor la gazele naturale procurate, este prevăzută ajustarea extraordinară a prețurilor și tarifelor fără solicitarea întreprinderii, neaplicarea acestor prevederi în condițiile actuale, are drept efect constituirea devierilor tarifare negative, care nu permit achitarea consumurilor curente de gaze naturale. În consecință, neachitarea în termen a consumurilor curente de gaze naturale necesare pentru activitatea reglementată, în corespundere cu prevederile contractuale, se sancționează, iar cheltuielile aferente amenzilor și penalităților nu sunt incluse în scopuri tarifare și nu au acoperire financiară.

5) *Implementarea actelor normative noi cu privire la Regulile pieței energiei electrice* - odată cu intrarea în vigoare a Regulilor pieței energiei electrice, care este un act normativ nou, întreprinderea se confruntă cu un șir de impedimente economico-financiare ce sunt în măsură să pericliteze activitatea S.A., „CET-Nord”. De menționat că, lacunele existente în cadrul normativ și lipsa unui sistem bine gândit și organizat pentru implementarea Regulilor pieței, generează cheltuieli nejustificate suplimentare chiar la etapa inițială de implementare a actului normativ. Astfel, până în prezent nu este stabilit cu certitudine modul de determinare a costurilor excedentelor/deficitelor de energie electrică stabilite ca dezechilibre, ceea ce a influențat neîncasarea integrală a mijloacelor financiare aferente livrărilor efective de energie electrică, pentru care S.A., „CET-Nord” a suportat de facto cheltuieli de achiziție a gazelor naturale.

Suplimentar, S.A., „CET-Nord” este supus riscului financiar ca rezultat al faptului că, determinarea cantității excedente/deficitare de energie electrică stabilită ca dezechilibru se efectuează în kWh fără aplicarea unei marje de eroare ceea ce presupune că orice producător de energie electrică în regim de cogenerare permanent va crea dezechilibre și va achita plăți suplimentare din imposibilitatea tehnică a instalațiilor existente de producere a unei cantități constante de energie într-o perioadă îndelungată de timp și mai ales fiind dependenți de factorii externi precum temperatura medie a aerului.

6) *Riscul tendinței de creștere a ratei dobânzii la credite și a nivelului inflație* - acest risc apare în situația în care din cauza creșterii prețului la gazele naturale, neajustării tarifului la energia termică și a prețului la energia electrică precum și a ratei mici de încasare a creanțelor de la persoanele fizice, întreprinderea poate să se confrunte cu insuficiența de mijloace circulante la ziua achitării consumului de gaze naturale. Astfel, pentru a nu admite sistarea livrărilor de gaze

naturale și a asigura livrarea energiei termice și a energiei electrice continuu, întreprinderea va opta pentru contractarea serviciilor de creditare la cele mai avantajoase oferte. În acest caz va apărea riscul majorării sau micșorării ratei dobânzii care este la rândul său influențată de rata de bază stabilită de Banca Națională a Moldovei.

7) *Riscul creșterii prețului la materia primă și la alte bunuri necesare activității întreprinderii* - acest risc apare în situația în care Republica Moldova este dependentă de materia primă importată și de instrumentele de implementarea de către stat a politicii monetare, financiare și fiscale. În acest context în cazul în care la nivel global, regional sau local au loc procese sau evenimente excepționale, acestea vor influența direct evoluția prețurilor la materia primă și a bunurilor importate, precum și la bunurile și serviciile de pe piață autohtonă.

5. Riscul de personal al entității este strâns legat de riscurile sistemice la nivel de țară și care sunt cauzate de așa fenomene, cum ar fi migrația populației, îmbătrânirea populației aflate la vârsta productivă, precum și deficitul de personal calificat și specializat cu nivel ridicat al experienței și pregătirii profesionale impuse de specificul activităților din domeniu. Vârsta medie a personalului este de 48,36 ani. Riscurile au fost identificate fiind prevăzute în Planul de management al riscurilor și oportunităților, cod: F-PSI-11-01. În vederea gestionării riscurilor, SRU a planificat și realizat un șir de măsuri de răspuns ca: analizarea corectă, constantă și riguroasă a fluxului informațional privind nevoile de resurse ale entității; informarea permanentă privind schimbările legislative apărute, care au legătură cu obiectivul urmărit; instruirea și conștientizarea; colaborarea cu autoritățile abilitate în vederea elaborării programelor de formare profesională specifice activității entității. Astfel în baza Acordului de colaborare (nr. 17-8 din 22.03.2022) încheiat cu Universitatea Tehnică a Moldovei referitor la organizarea activităților de formare profesională continuă a specialiștilor din sectorul energetic, în perioada 08 august-15 august 2022 s-a desfășurat cursul de dezvoltare profesională „Energetica generală”, fiind instruite 29 de persoane.